

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 24 - Wed. Oct. 24, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 42 45 cents

Sukujuuriltaan suomalainen professori
sai kansainvälisen ympäristöpalkinnon

Suomi sai palkinnon ilmakehän tutkimuksesta

Walter Ahlströmin vuoden 1990 ympäristöpalkinto on myönnetty amerikkalaiselle professori **Verner E. Suomelle**.

Yhdysvaltalainen professori Suomi kuuluu maailman johtaviin avaruusteknologiaan perustuvan ympäristön havainnoinnin kehittäjiin. Hän on tehnyt urauurtavaa työtä mm. sääsatelliiteissa käytettävien mittalaitteiden ja sääanalyyysijärjestelmien parissa.

Professori Suomi ottaa palkinnon vastaan 19. lokakuuta järjestettävässä Suomen teknillistieteellisten akatemioiden juhlaistunnossa. 200,000 markan arvoinen Walter Ahlströmin ympäristöpalkinto jaettiin nyt ensimmäistä kertaa.

Uraauurtavaa ilmakehätutkimusta

Vuonna 1915 Minnesotassa syntyneellä Verner E. Suomella on takanaan lähes 40 vuoden ura Wisconsin-Madisonin yliopistossa. Hän on toiminut ensin meteorologian osaston ja sitten avaruustekniikan keskuksen johdossa. Hän jatkaa edelleen avaruustekniikan keskuksen tutkijana ja emeritusprofessorina.

Suomen merkittävimpiin keksintöihin kuuluu säähavainnointiin käytettävä Spin-Scan-satelliittikamera, jolla saadaan kokonaiskuva maapallon ilmakehästä.

Maailmanlaajuisen sääsatelliittijärjestelmän avulla on palkintolautakunnan mukaan säästetty tuhansia ihmishenkiä ja huomattavasti omaisuutta.

Satelliittikameran avulla voidaan seurata nopeastikin muuttuvia sääilmiöitä ja havainnoida ilmavirtauksia, pilvien muodostumista ja sadealueita sekä mitata pilvien korkeuksia ja ilmakehän saasteiden leviämistä.

Lähivuosina professori Suomen kehittelemällä tekniikalla voidaan mahdollisesti mitata myös paikallisesti esi-

merkiksi yksittäisten ilman saasteiden, kuten rikin tai typen määriä ilmakehässä.

Ympäristön hyväksi

Kansainvälisen teknologia-palkinnon ovat perustaneet teknisestä keksinnöstä, joka on merkittävästi parantanut teollista toimintaa ja yhteiskunnan hyvinvointia.

Kansainvälisen palkintolautakunnan suomalaisen professori Johan Gullichsenin mukaan palkinto annetaan tunnustukseksi teknologisista saavutuksista, joilla on laaja merkitys teollisuuden energiankäytön parantamisessa, raaka-aineiden hyödyntämi-

Muutoinkin kuin nimensä puolesta suomalaista sukujuurta oleva amerikkalainen professori **Verner E. Suomi** saa tänä vuonna ensimmäistä kertaa jattavan kansainvälisen Walter Ahlströmin palkinnon.

sessä tai ympäristövaikutusten vähentämisessä. Suomen teknillistieteelliset

akatemit yhdessä Walter Ahlströmin säätiön kanssa. Se myönnetään tunnustuksena

Turun kirjamessuilla pohdittiin vientiä:

Suomalaiset eivät tiedä mitä amerikkalaiset haluavat lukea

Suomalaisen kirjallisuuden kulta-aika Yhdysvalloissa oli 1930-luvulla. "Suomi oli muutenkin silloin kovassa kurssissa sankarillisena ja rehellisenä kansana. Siilinpään teoksissa nähtiin yhteyksiä Sibeliuksen musiikkiin. Finlandia kuului jokaisen sotilassoitto-

kunnan lisäksi myös kirkko-kuorojen ohjelmistoon", **George C. Schoolfield** sanoi Turun yliopistossa äskettäin.

Sen jälkeen suomalaisella kirjallisuudella onkin mennyt Amerikoissa huonommin. Yalen yliopistossa saksan ja

skandinavian kielten professorina toimiva Schoolfield oli otsikoinut luentonsa "surulliseksi tarinaksi."

Schoolfield osallistui Turun yliopiston ja Suomalais-Pohjois-Amerikkalaisen kirjallisuusseuran syyskuun lopulla järjestämään symposiumiin, jonka aiheena oli *Suomalaisen kirjallisuus Pohjois-Amerikassa*.

Symposiumin otsikko kyseli haastavasti, eikä suomalaisesta kirjallisuudesta olisi myös viintiin.

Kirjamessuihin liittyvään symposiumiin osallistui myös toinen vieras Yhdysvalloista: eläkkeellä oleva New Yorkin valtion yliopiston kirjallisuustieteen professori **Richard Impola**. Hän on kääntänyt suomenkielistä kirjallisuutta englanniksi viimeiset kuusi, seitsemän vuotta.

Lisää huonoja uutisia Skandinaaviasta

Schoolfield aloitti peruteellisen katsauksensa suomalaisesta kirjallisuudesta ja sen saamasta vastaanotosta Yh-

Hän päätti luentonsa kyselemällä eivätkö amerikkalaiset voisi tehdä filmiä kerrankin Suomesta esimerkiksi **Meryl Streep** Hertta Kuusisen ja **Robert Redford** Yrjö Leinona. Tai sitten Hollywood-versio tunnetun suomalaisen, Amerikan kommunistipuolueen johtajan Gus Hallin (Arvo Kustaa Halberg) elämästä, tähtenä **Jack Nicholson**.

Surullinen asia hänen mielestään on, että suomalaista ja laajemmin myös skandinaavista kirjallisuutta kohtaan ei yksinkertaisesti tunneta Yhdysvalloissa kiinnostusta. Yleisesti ottaen sitä pidetään synk-

jatkuu sivulla 13

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- Uljas Koitto Temperance Society celebrates 100 years
- Pauli Kiuru third in Hawaii Ironman
- Consul General Garth Castren to address Boston's Finlandia Foundation

Sisäsivuilla:

- Lufthansa ja Interflug kuvastimessa sivu 3
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Credit Union Day

Viime viikon torstaina, lokakuun 18. päivänä vietettiin kautta maamme Credit Union (luottoyhdistys) -päivää. Sen pyrkimyksenä oli huomioida ne saavutukset, jotka luottoyhdistysliike on saanut aikaan.

Liikkeen esiraivaaja oli saksalainen Freidrich Reiffeisen, joka perusti luottoyhdistyksiä 1800-luvun puolivälissä saadakseen tavalliset kansalaiset säästämään ja auttamaan toinen toisiansa. Silloinhan pankit eivät tavallisia kansalaisia juuri huomioineet. Heidän oli lähes mahdotonta saada esimerkiksi lainaa pankilta, koska säästöjäkään ei ollut heidän nimissään.

Vähäisestä alusta on kasvanut suuri kansainvälinen liike. Yhdysvaltoihin se tuli Kanadasta vuosisadan alussa. Bostonilainen kauppias Edward E. Filene perusti maamme ensimmäisen luottoyhdistyksen kanadalaisen uranuurtajan Alphonse Desjardinsin avulla.

Amerikansuomalaiset niinkään ovat näytelleet merkittävää osaa Yhdysvaltain luottoyhdistysliikkeessä. Hyvänä esimerkkinä on raivaajalaisten 1914 perustama Työläisten Luottoyhdistys, mikä tänään tunnetaan arvostettuna ja hyvinvoivana Workers' Credit Unionina.

Luottoyhdistykset eroavat muista rahalaitoksista siinä, että asiakkaat (jäsenet) ovat myös omistajia. He ovat oikeutettuja äänestämään johtokuntaan haluamansa jäsenet. Muissa rahalaitoksissahan tämä oikeus on vain osakkeiden omistajilla.

Lainlaattijoiden tulee silloin tällöin tarkastella kaikkien rahalaitosten toimintaa ja tekemään päätöksiä, mitkä saattavat vaikuttaa myös luottoyhdistysten toimintaperiaatteisiin. Savings and loan fiaskon seurauksena kongressi saattaa hyvinkin harkita lakiesityksiä, joitten seurauksena luottoyhdistykset muuttuisivat pankkimaisemmiksi siitä huolimatta, että ongelmat eivät ole niiden synnyttämiä.

Tämän estämiseksi kehotamme kaikkia luottoyhdistysten jäseniä kirjoittamaan omille kongressin edustajilleen ja kertomaan, miksi luottoyhdistysten toimintaa ei tulisi muuttaa. Tässä osoitteet:

Senaattorille:	Edust.huoneen jäsenelle:
The Honorable (nimi)	The Honorable (nimi)
U.S. Senate	U.S. House of Representative
Washington, DC 20510	Washington, DC 20515
Dear Senator (nimi);	Dear Congressman (nimi);

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR	Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER	Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Ministeri Tuulikki Hämäläinen YK:n yleiskokouksessa

NEW YORK - Sosiaali- ja terveysministeri Tuulikki Hämäläinen saapui New Yorkiin lauantaina osallistuakseen YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean työskentelyyn. Ministeri Hämäläinen käytti komiteassa Pohjoismaiden -

puheenvuoron eilen 23. lokakuuta.

Kolmannen komitean eli sosiaaliasioista käsittelevän komitean keskeisenä aiheena on YK:n julistaman Vammaisten vuosikymmenen jatkotoimenpiteiden pohtiminen.

Viime toukokuussa Järvenpäässä pidetty asiantuntijakokous esitti, että YK kutsuisi ministeritasen kokouksen vuonna 1993 käsittelemään pitkän aikavälin ohjelman laatimista vammaisten asioiden edistämiseksi.

Vammaisten vuosikymmen päättyy vuoden 1992 lopussa.

Kolmas komitea keskustelee lisäksi lasten ja nuorten asemasta ja perhepoliittisista toimenpiteistä. Esillä ovat myös alkoholin sosiaaliset haittavaikutukset sekä rikollisuuden ehkäisy ja erityisesti vankeusrangaistusten vaihtoehdot.

Kolmannen komitean aiheisiin kuuluvat myös tasa-arvoasiat. Niitä koskevan Pohjoismaiden puheenvuoron käyttäjä Ruotsi.

Ministeri Hämäläisen valtuuskuntaan kuuluvat vt. apulaisosastopäällikkö Matti Mikkola, ylitarkastaja Esa Markkanen ja erityisavustaja Kaija Leena Sinkko.

Saimaannorppa kelliskelee ilmaiseksi Time-lehdessä

Englanninkielistä Time-lehteä Suomessa lukevat ovat ihmetelleet, miksi lehdessä on suomenkielinen ilmoitus uhanalaisesta saimaannorppasta. Suomen luonnonsuojeluliiton ilmoitus on Timessä nyt jo toista kertaa.

Ilmoitus ei maksa Luonnonsuojeluliitolle mitään, vaan Time-lehti on halunnut osallistua norpan suojeluun antamalla ilmaiset ilmoitukset. Saimaannorppa-ilmoitus on vain Suomeen tullessa lehdissä.

Norpan suojelun lisäksi lehti on halunnut ilmaisella tilalla mitata, miten sen ilmoitukset huomioidaan Suomessa.

Nimipäivät

Lokakuun 31 p., Artturi, Arto, Arttu
Marraskuun 1 p., Lyly
Marraskuun 2 p., Topi, Topias
Marraskuun 3 p., Terho
Marraskuun 4 p., Hertta
Marraskuun 5 p., Reima
Marraskuun 6 p., Kustaa Aadolf

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$8,756.62

Toivo Hannulan muistolle

Markku, Martha, Nina, Sonja, Paul ja Mira Kuokkanen
Westminster, MA \$25.00

Tarmo & Helen Hannula, Worcester, MA \$25.00

*Jossain kirkkauden maassa kuljen.
Taakka harteita ei paina, se on poissa.
Kukkaportin avaan, suljen.
Hengittelen ilmaa kevyttä kuin tuuli.
Joka puu on ystäväni hymyhuuli, itkenkö?
Enhän toki ihanassa maassa.*

(Einari Vuorela)

Kaisa ja Eino Kaipiainen

Liisa ja Tauno Koskinen

Matti ja Aune Lahtela

Heikki ja Ritva Lahtela

Pekka ja Saara Lahtela

Armas ja Tuula Lahtela

Pirkko ja Kari Saiminen

Arja ja Veikko Kyllönen

ja kaikki perheineen

Suomesta \$100.00

John Hannula, Gardner, MA \$10.00

Mikko & Helena Talviharju ja perhe

Fitchburg, MA \$10.00

Matti & Liisa Tuominen ja perhe

Usko & Aune Kontio, Townsend, MA \$10.00

Helen Pohjosmäki, Westminster, MA \$10.00

Lempi & Wilho Aalto, Westminster, MA \$10.00

Ronald W. & Domenica M. Kolb

Leominster, MA \$20.00

John M. Kirk Co. Inc., Malden, MA \$50.00

John R. Briggs Elementary Schoolin henkilökunta

Ashburnham, MA \$20.00

Roger & Sandra Thibodeau

Westminster, MA \$15.00

Diane R. Putnam, Westminster, MA \$10.00

Huhtalan perhe, E. Templeton, MA \$25.00

Mr. & Mrs. Edwin Wagg, Ashburnham, MA \$25.00

Mr. & Mrs. Roland N. Demars, Worcester, MA \$10.00

Kim & Tauno Aalto, Manomet, MA \$5.00

Marita Cauthen, Royalston, MA \$5.00

Arvi Harjun muistolle

Mr. & Mrs. J. Richard Mattila

Westminster, MA \$10.00

Elma Kultti, Fitchburg, MA \$10.00

Lempi & Wilho Aalto, Westminster, MA \$10.00

Hilma Leppänen, Westminster, MA \$5.00

Fanny Tönroos, Westminster, MA \$5.00

Liisa Alkio, Carver, MA \$5.00

Laila Annelin, Leominster, MA \$5.00

Violet & Veikko Peltola, Westminster, MA \$10.00

Anni & Arvi Harjun muistolle

Irene & Ardy Kamila, Westminster, MA \$15.00

Eino A. Tofferin muistolle

Sävele & Rachel Syrjälä, Centerville, MA \$10.00

Taisto E. Luokkala, Pittsburgh, PA \$5.00

Arvid Nurmen muistolle

Liz & Ray Nurme, Darien, CT \$20.00

Keijo Huhtala, Ashburnham, MA \$5.00

Eila Lampila, Fitchburg, MA on lahjoittanut 13 suomenkielistä kirjaa Raivaajan kirjakauppaan.

Kiitos lahjoittajille!

Saksat yhtyivät - entä niiden lentoyhtiöt Lufthansa ja Interflug?

Ilmailun ensimmäisinä vuosina oli kehitys jopa nykyiseenkin verrattuna erittäin nopeaa. Wrightin veljekset suorittivat ensimmäisen moottoroidun lennon joulukuun 17. päivänä 1903 ja jo 1914 avattiin ensimmäinen säännöllinen lentoreitti USA:ssa Tammpan ja St. Peterboroughin välillä.

Tuo matka oli jo 30 km., mutta saksalaisilla oli vuonna 1917 myös sotilaspostilinja reitillä Köln-Hannover-Berliini kuten myös kenttäpostin lennätysaina Krimin niemimaalta asti.

Wright-veljesten ensilennon kymmenvuotispäivänä 1917 perustettiin sitten ensimmäinen Saksan siviililento-yhtiö Deutsche Luft-Reederei. (DLR)

Tammikuussa 1919 oli DLR:n koneissa jo ympyrän sisään kuvattuna nuoseva kurki- nykyisenkin Lufthansan tunnus. Yhtiön 71:n yksi- ja 13:n kaksimoottorisen (entisen sotilaskoneen) kansallisuustunnusristien päälle oli maalattu musta-valko-punaiset postiliput.

Ensimmäisen maailmansodan päätyttyä saksalainen siviililmailu kärsi sekä polttoainepulasta että rauhansopimuksen rajoitusmääräyksistä, mutta 1920 oli Saksassa jo 30 lentoliikenneyritystä.

Eräät niistä perustivat 1921 holding-yhtiön Aero Union ja tämä puolestaan rynnisti ulkomaillekin. Perustettiin mm. saksalais-venäläinen yhteisyritys "Deutsch-Russischen Luftverkehrsgesellschaft" m. b.H. (Deruluf) ja luotiin näin pelisäännöt, joita monet näinä päivinä perustettavat suomalais-neuvostoliittolaiset yhteisyrityksetkin vasta opettelevat.

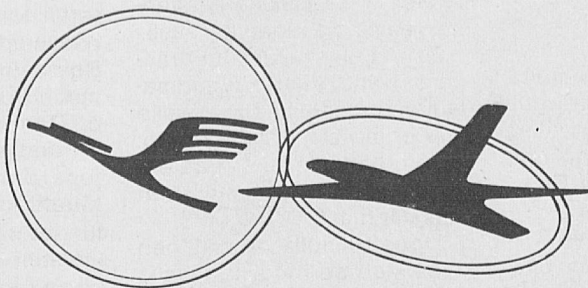
Tammikuun 6. päivänä 1926 perustettiin Deutsche Luft Hansa AG. Se muodostettiin yhdistämällä useita kilpailevia pienfirmoja ja tästä (saksalaisen) järjestelmällinen kehitystyö vauhdittui.

Luft Hansasta muodostui Saksan sisäisen ja Euroopan lentoliikenteen johtohahmo, joka Atlantin liikenteessään ja muilla kaukoreiteillään teki mittavaa pioneerityötä. Toisen maailmansota katkaisi kuitenkin nousevan kehityskaaren ja organisaatio joutui osallistumaan valtakunnan sotataponnitteluihin.

Saksan sotilasmahdin romahtaessa myös Luft Hansan lento laantui. Viimeisen lentonsa yhtiö suoritti Junkers Ju 52/3M:n lentäessä 22. 4. 45 Berliinistä Warnemundeen.

Voittajavallat päättivät estää Saksan sotilasmahdin uuden nousun ja siksi voitettulta kiellettiin myös liikenneilmailu. Liikenneoikeudet jaettiin voittajavaltiojen lentoyhtiöi-

Saksan liittotasavallan ja DDR:n yhdistyminen aiheuttaa monenkaltaisia lisätapahtumia. Muutokset eivät yleensä ole länsipuolella kovin mulistavia, mutta monilla aloilla ne luovat siellä uusia kehitysnäkymiä. Itäpuolella tapahtumat ovat usein kohtalokkaampia ja voivat aiheuttaa suuriakin huolia eri elämänaloilla. Näin tapahtuneen myös ilmailukenteen suhteen ja tulevaisuuden kaavailussa on syytä katsastaa myös mennyttä.

den kesken ja Saksan ilmatilakin tuli noudattamaan lännen ja idän uutta rajaa.

Suomalainen AERO Oy sai yllättäen oikeudet lentää reittiä Helsinki-Hampuri -Düsseldorf saksalaisten ollessa yhä lentokiellossa.

Länsi-Saksan talous nousi kuitenkin ahkeran työn ansiosta yllättävän pian ja monien vaiheiden jälkeen perustettiin elokuun 6. päivänä 1954 yhtiö "Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft".

Vasta toukokuun 5. päivänä 1955 poistettiin kuitenkin toimintarajoitukset, joten Lufthansan Euroopanliikenne alkoi saman kuun 15. päivänä. Yhtiön Super Constellation aloitti Atlantin lennot 8.5. 55 ja niin lähti kehittymään kovalla työllä ja saksalaisella järjestelmällisyydellä uusi Lufthansan konserni, jota monet sen kilpailijat jo katsoivat kadehtien ja peläten.

DDR:n puolella synnytettiin venäläisten hyväksymä Deutsche Lufthansa-nimen ominut yhtiö vuonna 1958 jo vuonna 1963 se riitojen jälkeen ristittiin Interflugiksi.

Molempien saksalaisten lentoyhtiöiden toimintapiirit noudattivat poliittista reviirirajaa ja kumpikin toimi puoliskonsa omaksumia taloudellisia lakeja noudattaen. Interflug eli suunnitelmataloudessa ja Lufthansa omaksui kovan kapitalistisen kilpailun säännöt.

Interflug lennätti vuonna 1989 yli 3.3 miljoonaa matkustajaa, kun maan asukasluvu oli noin 16.7 miljoonaa. Finnair kuljetti vastaavasti noin 5.8 miljoonaa, kun suomalaisia oli vajaat 5 miljoonaa.

Interflug lensi 51 lentoasemalle 37 maassa. Sen laivastoon kuului kolme Airbussia, 11 I1-62M:ää, 17 Tu-134A:ta sekä seitsemän I1-18. Lisäksi yhtiöllä oli melkoinen määrä pienempiä koneita sen muihin

tehtäviin. Interflug on näet hoitanut melkoista metsien ja viljelysmaiden lannoitus- ja tuholaistorjuntarajansa le- vittäen vuosittain hämmästyttävän määrän myrkyjä ja lan- noitteita. Muun muassa tsek-

kiläisillä Turboleiteillä on lennätetty eriarvoisia puoluepamppuja ja lentoyhtiö on vastannut myös koko DDR:n lennonjohdosta, joka käytäntönä on tosi outoa. Se on myös hoitanut viittä lentoa-

semaa.

Läntisellä kirjanpidolla mois- sen puuhan tulosta ei millään saa positiiviseksi, mutta vielä kuluneena kesänä oletti johtaja Andreas Kraemer Interflugin tuottavan jo vuonna 1992 voittoa, kunhan systeemejä hieman rukataan. Polttoainetta eniten haukkaavat Iljushinit ja Tupolevit vain vaihdettaisiin edullisimpiin koneisiin jne.

Vastaavana aikana Lufthansa johdettiin kovin ottein ja se kasvoi aggressiivisesti. Kuluvan vuoden ensi puoliskolla tuli sen laivastoon lisää 13 Airbussia, 4 Boeing 747-400 ja 3 Boeing 737-300.

Konetilausten johdosta piti laivaston vuosina 1990-92 kasvaa 161 koneesta 201:een. Mutta sitten DDR murtui ja Lufthansa asetti itselleen entistä suuremmat kasvuvaatimukset.

Aikanaan lento-oikeudet lahjaksi saanut PAM AM ei ollut hoitanut leiviskäänsä huolella. Niinpä se teki sopimuksen, jolla lennot Berliinistä Länsi-Saksan kaupunkeihin luovutetaan Lufthansalle. Tämä koskee jopa kenttähent- jatkuu sivulla 11

Boeing 747-30

Kuva: Lufthansan arkistot

Berkeley, CA.

Syksy tulee ja illat pimenevät. Haluan mainita tulevista tilaisuuksista. Ensiksikin Veljeysseuran Laulukuoro järjestää potluck-illallisen Veljeysseuran Haalilla kokouksen edellä marrask. 13 p., joka on tiistai-iltana alkaen kello 6:00. Toivomme, että tulette kuulemaan lauluja ja osallistutteen aterian jälkeen kokoukseen! Hiihtomajan potluck on 16 p., illalla.

Suomen Itsenäisyyspäivän juhla on jouluk. 2 p., klo 2:00 iltap. Se on sunnuntai. Siellä on aina hyvä ohjelma.

Marrask. 10 - 11 päivinä on myyjäiset Sonomassa, joten menkää ostamaan joululahjoja sieltä. Siellä on sekä taidetta, että käsitöitä myytävänä.

Lasten Joulujuhla Veljeysseuralla on jouluk. 9 p., klo 2:00 iltap., jonne kaikki Veljeysseuran jäsenet ovat tervetulleita kuuntelemaan hauskaa ohjelmaa! Ja Kuoron Joulujuhla on lauantai-iltana 15 p., jouluk. jonne toivomme myös runsasta yleisöä juhli-
maan kanssamme pikkujouluja ja laulamaan kauniita joululauluja!

Toivomme, että liittyisitte Laulukuoroon, sillä Länsirannikon Suomalaiset laulajat suunnittelevat konserttimatkaa Suomeen vuonna 1992, joka on Suomen itenäisyyden juhlavuosi.

Varsinkin toivomme, että nuoremmatkin liittyisivät mukaan laulamaan. Sehän on hyvä tilaisuus oppia suomalaisia lauluja, ja siten kuoroharrastus jatkuisi edelleen, kun toiset vanhenevat, eivätkä enää jaksa tulla. Laulamme paikallisissa ohjelmissa kukin osa-kuoro, sillä pitkien matkojen takia tämä yhteiskuoro kokoontuu harvoin. Tulkaa mukaan kaikki laulun ystävätkä, tarvitsemme Teitä!

Meillä on täällä intiaanikesä. Aurinkoista ja kuivaa yhä jatkuu, tarvitsemme sateita. Veljeysseuran jäsenkirja uusiin, jonka hyväksi tekivät paljon työtä John Schilling, Lempi Duda, Williman Kari, Ed Haggelberg ja Aimo Hieta.

Nämä kokoukset olivat Aimo Hiedan kotona, ja näille kaikille laittoi ruoan Judy Hieta. Monet kiitokset kaikille teille kaikkien veljeysseuralaisten puolesta! Kuulin, että

Helena Perttu pohjoisessa kääntää suomenkielistä osaa. Kiitokset myös hänelle!

Meillä on paljon sellaisia henkilöitä, jotka avustavat jatkuvasti Veljeysseuraa tavalla tai toisella, muuten järjestö ei voisikaan toimia. Werner Johnson erikoisesti huolehtii vanhoista ja sairaista, vaikka ei itsekään voi oikein hyvin. Eleanor Luukkala tekee paljon työtä meidän 21-uutislehden hyväksi. Leonard Erkkilä, Toini Laine, Margaret Saarni ja monet muut, joiden nimistä tulisi pitkä lista mainita. Kiitokset Teille kaikille työstänne suomalaisuuden hyväksi!

Satuin kuuntelemaan eräänä päivänä, kun yksi suomalainen nainen kehui toiselle suurenmoista siisteyttä: "Minä olen niin siisti, että ensimmäiseksi joka aamu pesen kaikki lattiat!"

"Johan sinulla on sikainen mies, kun se nyt sillä tavalla sotkee!" vastasi toinen.

Terveisin
Aini Tossavainen

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Lokakuun 21, 1965

Professori John I. Kolehmainen, Heidelbergin yliopiston historian osastonjohtajan, kerrottiin kirjoittavan historiallisen tutkimuksen amerikkalaisesta suomalaista Amerikan siirtohistoriaa käsittelevään kirjasarjaan.

Kirjan toimittajaksi mainittiin Hofstran yliopistossa opettava Clifford Lord ja kustantajaksi Columbian yliopisto.

Fitchburgin uutisissa kehoitettiin kaikkia niitä, jotka eivät päässeet Ylioppilaslajien Bostonin konserttiin, saapumaan Co-op illanviettoon Co-op Centeriin.

Puhujana oli Yalen yliopiston professori E. William Muehl, jonka sanottiin olevan tunnetun kautta maan. "Viimeisten kymmenen vuoden aikana hän on pitänyt aamu-luennon osuustointakursseilla, joita on pidetty itärannikon eri yliopistoissa kesäisin," kirjoitettiin.

Lokak. 23

New York Cityssä avattiin Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan yhteinen matkailunedistämiskeskus nimeltä Scandinavian House. "Jotta matkatoimistoilla ja matkustavalla yleisöllä olisi helpompi saada tarvittavat matkailutiedot, ovat edellämäinnittujen matkatoimistot muuttaneet yhteisiin tiloihin 505 Fifth Avenuea," kerrottiin lukijoille.

Nuoren Saiman uutisissa (Fitchburg, MA) kerrottiin syysmyyjäisten tuottaneen \$1,281.90 puhdasta tuloa. "Mestariomyjään arvonimi annettiin Olavi Tastulalle, joka myi arpalippuja 55 dollarin edestä," kommentoitiin.

50 vuotta sitten

Lokakuun 22, 1940

Brooklyn, NY:sta kuultiin seuraavaa: "Paikkakuntamme on pitänyt suomalaisen näyttämön puutetta. Asian harrastajien yhteistyöllä valmistettiin viime keväänä näytelmä, jonka sekä yleisö- että näyttämömenestys osoitti, että

Brooklynissä tarvitaan ja on mahdollisuus saada näyttämöjä."

Kirjoittaja Eero Boman kehotti kaikkia asiasta kiinnostuneita saapumaan Imatran talossa pidettävään kokoukseen, missä päätettäisiin, kannattaako näytelmäseuraa paikallakunnalle perustaa.

Lokak. 25

Eino H. Fribergin näytelmää "The Year's Desire" esitettiin New York Cityn Työväentalolla marrask. 3. päivänä.

"Eino H. Friberg tässä kuvaelmassa kuvaa tapahtumaa, joka kertoo kahden nuoren rakastavaisen elämästä, tilanteesta, jossa nuoret rakastavaiset saavat tavata toisiaan vain kerta vuodessa ja se tapahtuu juhannusyönä," kirjoitettiin lehdessä.

Konsertin solisteina esiintyivät Miriam Nelson-Park, Ralph S. Magelssen ja Sylvia Backman.

Fitchburgin uutisissa kerrottiin Mrs. Hilda Forssin ottaneen haltuunsa pienen 170 High Streetillä sijainneen kaupan. Kaupassa "on pitkät ajat myyty makeisia, jääkermää, maitoa ja kermää, kannutavaroita ja sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja ja on auki jopa sunnuntaisin," todettiin kirjoituksessa.

75 vuotta sitten

Lokakuun 22, 1915

Quincy, MA:n uutisissa kerrottiin suomalaisten voittaneen neljä ensimmäistä palkintoa Columbuksen päivänä laivaveistämön urheilukilpailuissa. Suomalainen Broberg voitti 100 jaardin juoksun, Toivo Kyllönen kevyen sarjan 100 jaardin juoksun ja A. Jalava raskaan sarjan saman juoksun. Lisäksi suomalaiset saivat ensimmäisen palkinnon 7-miehisessä köydenvedossa.

jatkuu sivulla 13

Connecticut

Halloween tanssit järjestetään lauantaina, lokak. 27. p:nä alkaen klo 8 illalla Aura Haalilla Voluntownissa.

Dennis ja Carl Anderson huolehtivat illan tanssimusiikista.

Parhaten puetut palkitaan. Kaikki mukaan karkeloihin!

Sibelius konsertti Washingtonissa

Säveltäjä Jean Sibeliuksen (1865-1957) syntymän 125-vuotisuutta juhliataan Yhdysvaltain pääkaupungissa sunnuntaina, marrask. 18. p:nä järjestettävän juhlakonsertin merkeissä.

Kennedy Center'n konserttisalissa klo 2 iltapäivällä alkava konsertti on samalla myös Kullervo sinfonian, Opus 7 (1892) ensi-ilta Washingtonissa.

Paul Hill Chorale ja orkesteri kapellimestarinsa Paul Hillin johdolla esittävät iltapäivän ohjelman.

Lisätietoja ja lippuvarauksia saa numerosta (202) 364-4321.

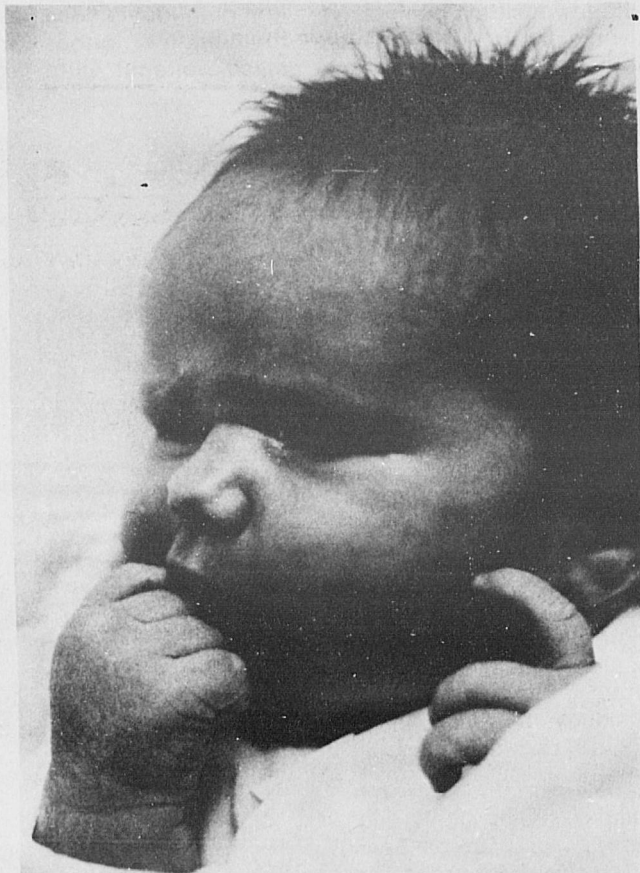
Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

SYNTYNYT

NEW YORK CITY - Pienokainen Dennis Heikki Toivo Vuorenmaa syntyi syys. 26, 1990 klo 2:18 iltap. Lenox Hill sairaalassa. Tämän 8 paunaa 14 unssia painavan ja 21 ja 1/4 tuuman pituisen miehen alun vanhemmat ovat Joan ja Heikki Vuorenmaa.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC

Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Floridan kuulumisia

Valamon luostari - hiljentymisen paikka

Täällä USA:ssa asuville tyt-
täreni lapsille halusin näyttää
mahdollisimman monta näh-
tävyyttä Suomi-matkallam-
me.

Yksi mielenkiintoisimmista
nähtävyyksistä on Valamon
Luostari Heinävedellä. Luos-
tari sijaitsee Varkauden ja
Joensuun välisen maantien
varrella, suunnilleen puoli-
väliässä.

Luostari palvelee kävijöitä
täydellä tehollaan toukokuun
alusta syyskuun 15 päivään.
Muina vuodenaikoina palve-
lu on vaatimattomampaa.

Oppaiden välityksellä voi
käydä lähemmin tutustuma-
sa luostariin ja sen toimin-
taan.

Kirkko vihittiin käyttöön
kesäkuussa 1977. Käydes-
säni luostarissa 1986 oli siellä
käynnissä suuret remontit ja
rakennustyöt.

Vierasmajamajoitus on hal-
vin. Niissä voidaan majoittaa
150 henkilöä 1 - 7 hengen
huoneisiin. Ne ovat pääosin
retkeilymajatasoa.

Nyt sinne oli valmistunut
ensiluokan huoneistoja, jois-
sa oli vesipatjat, luksus ka-

lusteet, valaisimet ja keitti-
össäkin niin täydellinen asti-
asto, että sieltä ei puuttunut
mitään. Kahvi ja tee kupitkin
olivat sitä kuuluisaa venäläis-
tä gobolttin sinistä kultaso-
mistein.

Emme ollenkaan osanneet
odottaa luostarilta sen kal-
taista ylellisyyttä. Vierailijoi-
ta oli paljon ja kaikki näyttivät
muistavan, että luostari on
kristillisen kilvoittelun ja py-
hiinvaelluksen paikka.

On tärkeää, etteivät vierai-
lijat häiritse käyttäytymisel-
lään luostarin elämäntyylä.
Sehän on myös koti siellä va-
kituisesti asuville. Puheutu-
misessa tulee noudattaa hy-
viä tapoja. Tupakointi ei sovi.
Valokuvaaminen on kielletty.

Tätä toivotaan jokaiselle
annetussa opastelehtisessä
ja näitä toiveita näyttivät kaik-
ki noudattavan.

Vierailijat saivat myös osal-
listua päivittäisiin jumalan-
palveluksiin, joita oli neljä. En-
simmäinen aamulla klo 6:00
ja viimeinen illalla klo 8:00.

Valamon luostarin syntymi-

jatkuu sivulla 6

Turistipappina Floridassa

St. Andrew's luterilaisella
kirkolla Lake Worth/Lantan
alueella Floridassa ja Suomen

evankelis-luterilaisella kirkolla
on jo usean vuoden ollut suun-
nitelmassa saada suomalais-

nen pappi Floridaan turisti-
kaudeksi hoitamaan yhdessä
St. Andrew's kirkon kanssa
suomalaista seurakuntatyötä.

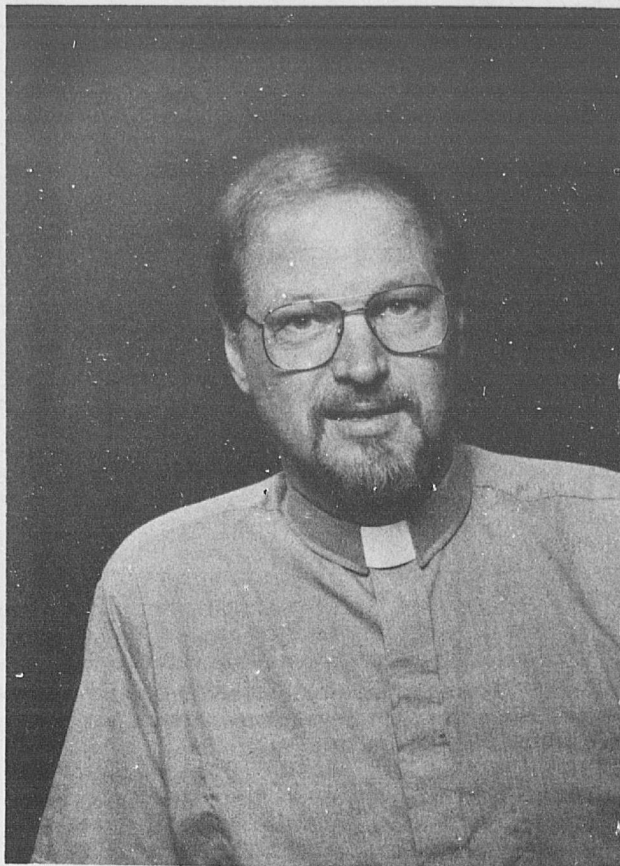
Kun viime syksynä Suomen
kirkko sai määrärahan tämän
vuoden toimintaan, saatettiin
hanke toteuttaa. Ensimmäi-
seksi toimikaudeksi päätettiin
neljän kuukauden jakso hel-
mikuun alusta toukokuun lop-
puun 1990.

Tehtävään valittiin useasta
hakijasta allekirjoittanut, kos-
ka tunsin seurakuntaa ja sen
pastorin Pentti Mäen ennes-
tään.

Tullessani Lake Worthiin
vaimoni ja poikani kanssa hel-
mikuussa edessä oli tutustu-
minen seurakuntaan ja koko
seutuun. Pian kuitenkin pää-
sin työhön käsiksi.

Vaikka turistikausi oli jo pit-
källä, täällä oli jatkuvasti käy-
mässä uusia ryhmiä ja myös
yksittäisiä turisteja. Samoin
täällä oli runsas joukko poh-
joisesta, myös Kanadasta, tal-
veksi tulleet suomalaisia, jo-
ten paljon uusia tuttavuuksia
tuli solmituksi.

Turistipapin työ on ollut kiin-
teää toimintaa St. Andrew's
luterilaisen kirkon yhteydes-
sä. Olen jakanut saarnavuo-

Pastori Seppo Paananen

Lake Worth, FL

Lepokodin Ystävillä oli tä-
män sesongin ensimmäiset
myyjäiset Lepokodin Annan-
Majassa lokak. 13. p:nä. Vaik-
ka kaikki turistikot eivät ole vielä
saapuneet, ja väkeä aivan
Majan täydeltä, ja kauppa kävi
jälleen.

Myytävää oli kertynyt niin
paljon, että valinnankin varaa
oli. Reinon tekemät pullat ja
leivät aina houkuttelevat, sillä
ne ovat tosi hyviä. Ja ostosten
välillä maistui kahvi hyvältä
hyvien leivonnaisten kera.

Kesän aikana oli kertynyt
tavaraa erittäin paljon. Oli
huonekalujakin jos mitä sort-
tia ja monet erittäin hyviä. Le-
ninkejä riippui naulakot aivan
pullollaan ja myyntipöydät
myöskin.

Matonkutojat olivat kuto-
neet ennätysmäärän mattoja
joita myytiin 400 dollarin e-
destä. Kutomossa paukkuu-
kin kolmet kangaspuut mel-
kein yötä päivää niin innos-
tuneita kutojat ovat. Ja mat-
toja tulee kuin (sieniä sateel-

la). Ne ovat tosi kauniita, hal-
poja ja hyvin kudottuja.

Aina kannattaa tulla Ystä-
vien myyjäisiin, sieltä saa
paljon hyvää monipuolista ta-
varaa ja halvalla. Samalla saa
tavata tuttuja, haastella ja
kuulla tapahtumat.

Nämä Lepokodin Ystävät
ovat sellaista, sanoisinko "iki-
nuorta" porukkaa, jotka eivät
vaivojansa valita, kun on ky-
symyksessä Lepokotimme hy-
väksi tehtävä työ.

Jokainen tekee voimiansa
mukaan. Rakkaus Lepokoti-
me yhdistää kaikki. Kolotuk-
set ja vaivat työtä tehden un-
hottuu ja kuten eräs ystävä
sanoi: "Aivan nuortuu näissä
Ystävien myyjäisissä."

Seuraavat myyjäiset ovat
marraskuun 10 päivää, silloin
on myös kuuluisaksi tulleet
hyviä karjalan piirakoita ja
paljon muuta hyvää tavaraa.
Reinon hyvät pullat ja leivät
tuovat myös hyvät tuoksut
pullapöydässä.

Siis, tavataan taas Annan
Majassa marrask. 10. p:nä
myyjäisten ja hyvien ystävien
seurassa.

Lepokodin Ystävien kuukau-
sikokous oli tiistaina lokak. 16.
p:nä Lepokodin Pokelan huo-
neessa. Puheenjohtaja Hilka
Uimonen lausui kaikki ystä-
vät tervetulleiksi kokouk-
seen samalla kiittäen ystäviä
hyvin onnistuneista myyjäisistä.
Tulos oli vajaan hienon 3,149
dollaria. Aino Manninen oli
lahjoittanut ystäville 100 dol-
laria ja samoin leipurimme
Reinon käyttöön uuden uunin
ja tiskipöydän, jotka maksoi-
vat 3,400 dollaria.

Lepokodin johtokuntaan tuli
valituksi seuraavaksi työvuodeksi:
Hilka Uimonen, Selma
Marteinsdottir ja varalle Thel-
ma Mattson ja Taimi Rissanen.
Kokous sujui kaikessa
yhteisymmärryksessä hyvien
asioiden parissa.

Lepokodin Ystävien terveisin
Minna Vilen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Lokak, 18, 1990

Yksi kotimme monista eri
toimista on asukkaiden veren-
paineitten mittaaminen joka
kuukausi. Tämä on ensiar-
voisen tärkeä tehtävä muun
hoitotyön ohella.

Henkilökohtaisesta hygiee-
nistä huolehtiminen on myös
vaikuttanut monilla iäkkäillä
asukkaillamme, josta näin ol-
len hoitohenkilöstä joutuu ot-
tamaan täyden huolen. Jo
vanha sananlasku sanoo "puh-
taus on puoli ruokaa." ja sen
eteen tehdään uskomatto-
man paljon työtä aamusta il-
taan tässä isossa talossa.

Kulunut viikko vierähti no-
peasti. Syntymäpäiviä vietet-
tiin keskiviikkona kakkujen ja
kukkien kera. Syntymäpäivä-
laulut esitti ystävämmme Han-
nes Juntunen, säestäjänä toi-
mi Lydia Knuttila.

Vanhin sankari lokakuussa
oli Arvo Kajander 99 v. ja toi-
nen Elisabet Lähde 98 v. kol-

mas Vilho Puikkonen 95 v. se-
kä neljäs Martta Nurmi 94 v.
Onnittelumme teille kaikille
lokakuun syntymäpäiväsan-
kareille! Arvo Kajander, san-
kareista vanhin pisti vielä
huumorihöysteisen pakinan
pystyyn iloksemme.

Torstaina hartaushetkeä pi-
dettiin pastori Pentti Mäen
seurassa. Asukkailla oli tilai-
suus osallistua ehtoollisen
viettoon. Perjantaina ohjel-
masa oli "asiaa ja ajanvietet-
tä", jossa tällä kertaa oli tee-
mana kateus - suomalaisten
pahe.

Lauantaina oli Annan Ma-
jassa Lepokotiyhdistyksen u-
pea 20-vuotisjuhla arvok-
kaalla ohjelmalla. Siitä lisää
ensiviikolla.

Sydämelliset kiitokset Hel-
ping Hands -ryhmän työnteki-
jille keskiviikosta, laulajille ja
muusikoille kauniista musiik-
kihetkistä. Samoin kauniit ki-
itokset kaikille avustajillemme
kodissamme.

Kirkkaita syyspäiviä!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmailta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitua haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja
sunnuntaina klo 12 haali avoimna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoimna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia,
voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitön kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

SUOMALAISET ... jatkoa etusivulta

dysvalloissa vuodesta 1921, jolloin käännettiin Linnankosken *Laulu tulipunaista kusta*.

känä ja melankolisena. "Henrik Tikkasen *Kulosaarentie 8* sisälsi Atlantic Monthlyn arvostelun mukaan kirjailijan valituksia perheestään ja maastaan. Newsweek otsikoi saman kirjan arvostelunsa: Lisää huonoja uutisia Skandiinaaviasta."

Schoolfield huomautti, että kirjallisuuden laatu ei tietysti riipu kirjan iloisuudesta - silloinhan ihannekirja olisi Pollyanna - mutta silti tämäkin puoli on otettava huomioon.

Schoolfield arveli, että läheskään aina oikeaan eivät ole myöskään osuneet suomalaisten tutkijoiden ja kriitikoiden arviot siitä, mitä amerikkalaiset haluavat lukea. Yhä uudestaan ja uudestaan on tehty samoja virheitä.

Idealistiset toimittajat ja kääntäjät ovat yrittäneet saada suomalaista kirjallisuutta amerikkalaisten lukijoiden ulottuville, mutta kustantajat

Professori George C. Schoolfield (oik.) ajaa suomalaisen kirjallisuuden asiaa Yhdysvalloissa. Arne Rousi puolestaan rehtori yliopistoa Turussa.

VALAMON ... jatkoa sivulta 5

nen Valamoon Laatokan saarelle liittyy ortodoksisen lähetystyön laajenemiseen Venäjän luoteisosiin jo 1100-luvulla. Luostarin historia on aina kytkeytynyt läheisesti Karjalan historiaan. Luostari on kokenut jatkuvasti karjalaisen heimon ilon ja murheen, sen aineellisen ja sen henkisen elämän nousun ja laskun.

Luostari joutui evakkotai-paleelle talvisodan aikana. Kesällä 1940 löytyi pysyvä paikka Heinäveden Papinniemestä. Siellä pyrittiin jatamaan samoja luostariperinteitä kuin vanhassa Valamos-sakin.

Luostari piti karjaa, viljeli maata ja kalasti kuten ennenkin. Tavoitteena oli omavaraisuus jokapäiväisessä elämässä.

Veljestön lukumäärä laski kuitenkin nopeasti, kun uusia tulokkaita ei ollut. Nykyisin luostarin talous perustuu pääosin metsätalouteen ja matkailijoiden palvelemisesta ja kurssitoiminnasta saataviin tuloihin. Tilan pinta-ala on 350 hehtaaria (864,5 acres), josta peltoa on 50 hehtaaria (123,5 acres). Niitä viljellään luonnonmukaisen viljelyn periaattein.

Eri alojen kursseja on tarjolla 54, joista mainitsen vain muutamia: Luonnonmukainen viljely; Luonnon kasvien hyötykäyttö; Kasvisvärjäys; Ikonin maalaus; Luonnonmukainen säilöntä, kuivaus ja hapankaalin valmistus; Elävä ravinto; Taidetekstaus; Kirkkolaulu; Hoida terveyttäsi; Kirjansidonta; Kirkko ja palvelut; Vanhustyö; Kirkkohistoria ja Kirkkotalouden linja.

Kurssien hinnat vaihtelevat kestoajasta ja lajista riippuen 500 mk - 2,500 mk kurssilta.

Kahvila-ruokala palveli asiakkaita terveellisin luonnonmukaisin aterioin ja matkamuistomyymälästä sai ostaa luonnonmukaisesti viljeltyjä mausteita, teetä jauhoja ja ryynejä sekä tietysti kaikenlaisia muistoesineitä, kirjallisuutta ja musiikkikasetteja ja äänilevyjä.

Valamon luostariin kannattaa poiketa matkalla tai tehdä ihan oma matkansa sinne. Näkemistä on paljon ja varsinkin kirkon sisätilojen kauniit ikonit jäävät pysyvästi mieleen ja myös se herkästi aistittava tunnelma kirkossa ja muualakin luostarin alueella. Keskeisenä kappelissa on Konevitsan Jumalanäidin ikoni, jota monien kuultujen rukousten välikappaleena kunnioitetaan ihmeitätekevänä.

Maila Andersson

Balladi Olavinlinnasta

Linnananeito ja pässi yhä osa linnan magiaa

Annikki Tähti lauloi Olavinlinnan lähtemättömästi suomalaisten mieleen kolmisenkymmentä vuotta sitten

Balladi Olavinlinnasta -iskelmä ei kuitenkaan synnyttänyt mainittua legendaa.

Se syntyi jo ennen Annikkaa, vaikkei kovin vanha olekaan.

Sellaista linnaa ei liene vielä rakennettukaan, jonka omaan tarustoon ei kuuluisi kummituksia ja muita henkimaailman olevaisia.

Olavinlinna panee jo sijainnillaan ja ulkoisella mahtavuudellaan mielikuvituksen liikkeelle.

Tunnetuin Olavinlinnaan kytkeytyistä tarinoista on kaikei tuo muuriin upotettu linnananeito. Versioita tästä sittemmin pihlajaa kasvavasta kaunottaresta on useampia, kuten kertojakin.

Kauniimpi tarina kertoo kuinka linnanherra kätkei neitonsa turvaan vihollisilta, novgorodilaisilta, näiden hyökätessä linnaa vastaan. Ne, jotka piilopaikasta saivat vihiä, saivat myös surmansa. Eikä neidolle tässä kuviossa käynyt sen paremmin: hän menehtyi piilopaikkaansa.

Toinen muunnelma taas leimaa linnanneidon peräti viholaisten vakoojaksi, mistä

rangaistuksena hänet muurattiin jyhkeään kiviseinään.

Molempia - ja itse asiassa kaikkia muitakin muunnelmia - yhdistää se, että linnan muurista, neidon viimeisen leposijan kohdalta, puhkesi kasvamaan pyhä pihlaja.

Musta pässi syöttiläänä

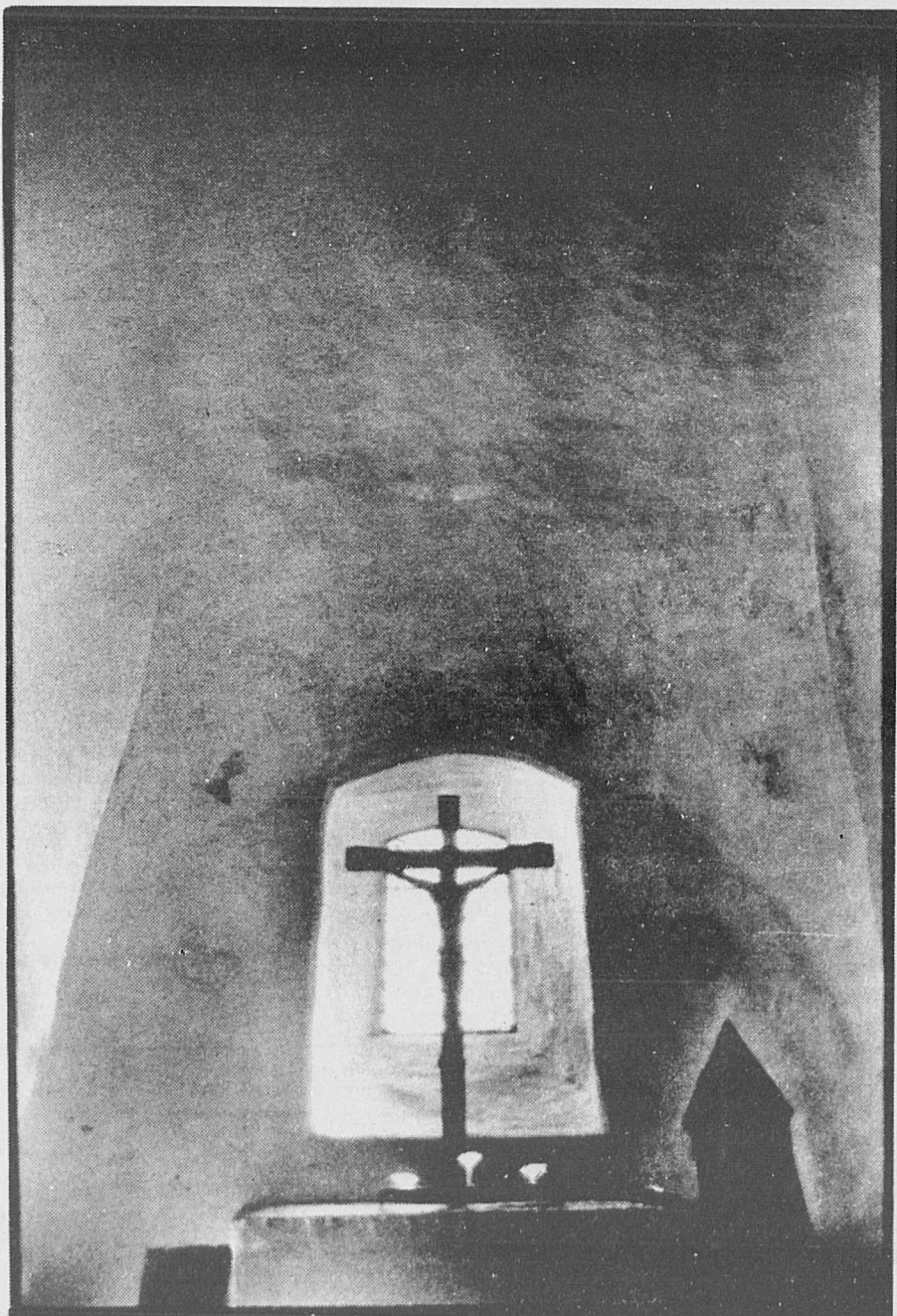
Olavinlinnan historiaan kuuluu olennaisesti musta pässi, johon eri muodoissa törmää myös Savonlinnan katukuvasa. Pässin tarina lähtee liikkeelle jo hamalta myöhäiskeskialta, jolloin linnan isännillä oli tapana pitää mustaa sarvipäätä syöttiläänä ja siinä yhteydessä on viitattu mm. Pyhän Olavin kunnioitukseen liittyvään kulttiin.

Niin kuitenkin kävi, että linnanpässeistä viimeinen hukui virtaan vuonna 1728 eikä sen jäljellä, satunnaisista yrityksistä huolimatta, ole tätä hyvän onnen tuojaa ja linnan symbolia nähty kuin patsaassa bastionin edustalla Tallissaarella.

Sananparsi on sentään jäänyt elämään: "Elää kuin linnan pässi."

Vetehisiä ja mustia kaloja

Vanhat historiankirjoitukset kertovat myös linnasta ympäröivä jatkua sivulla 15

Linnan kappeliin siilautuu aavemainen valo.

Suomen kieli kunniaan Toronton yliopistolla

"Today we celebrate the fruitful cooperation between the Government of Finland and the University of Toronto!"

Tässä oli pääuutinen ja suuren kohtaamisen aihe Toronton sateessa lokakuun 9. p:nä kun Tellervo ja Mauno

Koivisto vierailivat arvokkaan instituution suojissa.

Tarjolla oli kaikenlaista juh-lavaa tunnetta ja uljaita pu-heita.

Tarjolla oli myös kermää ja tuoreita mansikoita, kuinka viljeltyjä, sitä ei kerrottu. En pannut merkille, maistoiko Mauno Koivisto, mutta Tellervo maistoi.

30 vuotta sitten vierailevan professori Börje Vähämäki (nyt 46-vuotias) oli lupaava korkeushyppääjä Vaasasta Suomen Pohjanmaalta. Nyt hän on vuodesta 1989 johtanut "the Finnish Studies program'a, jossa alusta pitäen oli mukana 33 ylioppilasta, ja-kautuen kolmeen eri kurssiin.

Tällä haavaa ylioppilaita on jo 55 tehden siten ohjelmas-ta yhden suurimmista suomenkielisistä Suomen ulko-puolella.

Ihmeäkö siis, että opetusmi-nisteriö Koti-Suomessa on

ryhtynyt tätä tukemaan? Ei mikään ihme.

Lienekö Vähämäki synty-nyt onnellisten tähtien alla vai ei? Mene ja tiedä, mutta tukea yrittäville on tullut monelta yksityiseltäkin tahol-ta.

Suomea Toronton yliopistossa

Presidentin liikemiesryh-mässä oli eräänä edustajana johtaja Jan Gube. Hän sai erikoismaininnan kun todet-tiin Ahlström Oy:n yli 50,000 dollarilla tukeneen the Fin-nish Studies Program'a. Toi-nen tällainen tukijayritys sa-massa luokassa on Kone Oy.

Canadian Friends of Finland ja Finnair ovat olleet tuke-massa yli 10,000 dollarin lah-joituksilla.

Järjestöjä ja yksityisiä löy-tyy muitakin. Yksityisistä

mainittakoon Rauni Kivinen, Eric Malmström, Esko Ojan-perä, Leila ja Vivian Forss, Varpu Lindström ja Börje Vähämäki, Ulla-Stina ja Pieter Sigmundt, Irina Ilmokari, Anja ja Seppo Kanerva, Raija Kokko, Linda MacRae, Maija ja Iiro Nummi. Vapaa Sana Press Ltd on myös tukija.

Yhden päivän neljästä viral-lisesta puheestaan president-ti Mauno Koivisto piti Toron-ton yliopiston suojissa.

Finnish Studies Program Scholarship Winners vuodel-le 1990 julistettiin tilaisuu-dessa. Presidenttipari Koi-visto kätteli kaikkia.

Voittajat olivat Arja Pelto-niemi, Bill Shizas, Diana Southgate, Kai Stenfors, Hugh Wallis, Karen Davidson ja Na-tasha Prior, joka viimeksi-mainittu sai Finnairin Travel Scholarship'n.

Stig Häggblom

Börje Vähämäki

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

KESKUSTASSA SIAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Suomeenko paluumuutto?

Olemme lähdössä Suomeen, Helen vaimoni ja minä. Aiomme asua siellä lopun neljännesvuotta joulukuun asti. Suomessa kerrotaan nyt siirtolaisten paluumuutosta ja sen huipentumisesta vuoteen 1992 mennessä. Sitä kuulemma kutsutaan siirtolaisten jälkeläisten paluumuutoksi. Todellako myötyriksi vai turisti-vierailulleko?

Suomen kirkon stipendia-vun turvin menen opiskelemaan ja tutkimaan. Amerikkalaisina samalla voimme seurata, miltä tuntuisi palata pidemmäksi ajaksi. Kuitenkin suunnitelmani on oppia Suomessa jotain arkistohoidosta ja sitten palata palvelemaan samalla alalla Suomi Collegen Suomalais-Amerikkalaisessa Perinnekeskuk-sessa.

Nyt kyselemme, kuinkahan siellä Suomessa oikein ote-taan amerikansuomalaiset asioihin mukaan?

Aikaisemmilla käynneillä olen huomannut, että Suomes-sa amerikkalaisuutta hauku-

taan, mutta samalla kuitenkin salaisesti matkitaan. Nyt kun Suomi on toiseksi rikkain ja kallein maa maailmassa, suomalaisilla on mahdollisuus olla täysin itsenäisiä. Sveitsin ensi tilalla.

Kuinka vaimoni tulee siellä toimeen kotiemäntänä? Mitat, painot, koot, hinnat ja vieläpä perherakkauden sanat ovat erilaiset. Paluumuuttoon vaimolle vakava juttu, koska lapset ja lastenlapset jäävät USA:han.

Heti ensi kysymykseksi Suomeen muutossa tuli kysymys siitä, miten parhaiten siirtää rahaa Suomeen? Soitin kahteen suomalaisen pankkiin New Yorkissa. "Emme siirrä yksityisiä laskuja dollareista markoiksi, vain suuria kauppalaskuja. Emme tiedä, voiko ulkomaalainen avata pankkisiirtotilit Suomessa?" olivat vastaukset.

Pankista New Yorkista sa-nottiin, että jokaisesta siirrosta peritään \$25, oli summa suuri tai pieni. Tiesimme, että

matkasekeillä voimme tehdä tavalliset tarverahat. Amerikkalainen pankkisekki on han-kalampi vaihtaa Suomessa.

Joku tietävä neuvoi, että parasta on panna dollarit suu-rissakin summissa rahavyö-hön vyötärölle takin peittoon.

Mielelläni tahtoisin Suomes-sa sellaisen pankkitilin, josta voisi nostaa muovikortilla markkoja tai siirtää varoja las-kujen maksamiseen.

Tiedän, että Suomessa voi ostaa tavaraa USA:n Visa- tai Mastercard- tai muilla korteil-la sekä maksaa dollareissa. Niin kai teemme. Mutta jos matkalla viipty, niin laskuista velotetaan korkoa.

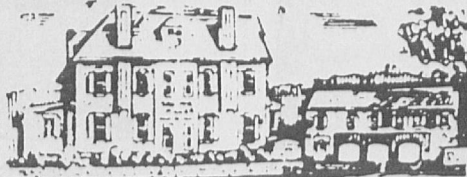
Tuli mieleeni, että yksi kulutuseste paluumuuttajalla on valuutan siirtäminen edul-lisesti USA:sta tai muualta Suomeen. Silloin kun dollari on muutenkin alhainen mark-kaan verrattuna, ei tee mieli palata Suomeen.

Joku jo varoitti: Älä osta mitään Suomesta, vie kaikki tarvittava mukana, jos voit. Hinnat ovat liian kalliit. "

Toivon voivani kertoa, miten tämä paluumuutto meihin vai-kutti.

Olaf Rankinen

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

*The Finnish-American***RAIVAAJA****A Centennial Year**

QUINCY, MA - Uljas Koitto Temperance Society celebrated its 100th anniversary at its summer Camp in Pembroke on Aug. 5, 1990. It was the highlight of this year's busy schedule. The event began with a smorgasbord that was a credit to the committee who prepared it.

The variety program that followed was enjoyed by the audience sitting under the pines. The clear day was exceptional with a light breeze blowing from Furnace Pond.

After the singing of the *Star Spangled Banner*, accompanied by Sal Bartolotti at the piano, President Karen Pakkala gave a welcoming address.

She noted that Jonathan Raita was present, representing RAIVAAJA, also Barry and Katy Heiniluoma representing the Finnish American Club of Rutland, which is associated with the Sovittaja Temperance Society of Worcester and Rutland.

Barry responded briefly with their greetings and stated that they also are celebrating their 100th anniversary this year.

Karen also quoted greetings from a letter sent by Pastor James Kimmell of the Faith Lutheran Church of Quincy.

Walter Nisula read greetings from our longtime honorary member, the Rev. Viljo Heiman of Lantana, Florida. He had served in Quincy (1929 - 1933) as pastor of the Finnish Lutheran Church and also as a speaker supporting temperance ideals at programs of not only our society but also those of the Eastern Finnish Temperance League.

Nisula also gave brief comments on the contrasting living conditions of yesteryears of our 100-year existence.

Violet Villani sang a song *Syystunnelma* in memory of her friend, Aili Kyllönen who recently passed away in Finland.

Then the audience enjoyed show tunes by "The 3 of Us and You" which included the singers Violet Villani and Mark Blanchard as accompanied by Sal Bartolotti.

Kim Aalto recited poetic his-

tory *After 100 Years* which she had volunteered to compose after reviewing the Society's history in *The Finnish Imprint*. The story is representative of the many New England Finnish American organizations. It is worthy of publication in newspaper.

Amy Marie Smith, our junior member, delighted us with her performance of viola solos. She is an accomplished musician who performs with The Greater Boston Youth Symphony Orchestra.

She was commended by another viola player, Patricia Hoitt, director of the Viking Chorus, as she prepared to lead the chorus through an enjoyable rendition of several songs accompanied by Nancy Waterhouse.

Music continued as Carol Edgeworth performed a variety of moods in music with her accordion.

Uljas Koitto Temperance Society 100th anniversary celebration committee at the summer camp on Furnace Pond in Pembroke, Mass. Front row (left to right): Viola Rose, Katherine Leppala, Aune Leppala, Nuria Cano Lopez (Spanish exchange student), Esther Nisula, Society President Karen Pakkala. Second row: Kari Dahl, Martha Robinson, Susan Smith, Lillian Kohonen, Walter Nisula, Nancy Taylor, Christine Bottomley. Third row: Eric Tuori, Kenneth Kampper, Allen Taylor, David Hirvimäki. Rear row: William Tuori, Marie Hirvimäki, Seppo Pakkala, Joan Tuori. Missing from photo: Helvi Ahola, Carl & Mary Avery, James Ahola, Carleton Fickett, Paul Nisula, Louise & Margareta Rundquist, Arno Sodergren and Linda Tuori.

Amy Marie Smith

Then Bill Tuori recalled his memories of the many faces and deeds of various members of the Society during the past years. The formal program

ended with "The 3 of Us and You" with more pleasing tunes.

We were pleasantly surprised and deeply touched to receive a gift of an eloquent poem, *THANK YOU, U.K.T.S.* composed and artistically framed by Janice Pye.

She is the widow of Charles Pye (nephew of Grace Hollander), who was very active in the founding and work of the Knights and Ladies of the Sauna Club. Two of their children spent a summer at Viittakivi, near Hämeenlinna, Finland - Martha first and young Charles the following year.

Colorful royal blue T. shirts, sweat shirts, aprons and caps

by Esther & Walter Nisula

were on sale all day. The multicolored logo of the sunset across the pond, as seen from above our sauna, was designed by Allen and Nancy Taylor and their son Sam.

Centennial buttons designed and made by Martha C. Robinson were also on sale, and had been available during the past month.

The fellowship, coffee and the free sauna with a swim in the pond topped off the day as an even to be remembered.

On Saturday, Sept. 22, the usual sauna and refreshments were served. In addition, a seafood supper was served by Norman Rose, Kenneth and Audrey Kampper and Nancy Taylor. Scholarship awards were given to Ann Robinson who has chosen Quincy College on her way to becoming a teacher; to James Ahola to study computer technology at Wentworth Institute; and to David Hirvimäki Jr. for studying philosophy at Southeastern Mass. University.

Bill Tuori

Mark Blanchard, Sal Bartolotti, and Violet Villani

The Viking Chorus, shown in the above photo on the left, sang during the Uljas Koitto 100th anniversary program at Furnace Pond in Pembroke on August 5.

Photo by Paul Nisula

Finlandia Foundation Boston Chapter

'Finland; State of Affairs'

The new Finnish Consul General, Garth Castren, from the New York Consulate, will be the guest speaker in our meeting on October 28.

Mr. Castren has previously served as an Ambassador to Zambia and Zimbabwe. He served in the Finnish mission of the United Nations from 1963 to 1974. In addition, he has been a diplomat in Paris, Geneva and London.

The topic of Mr. Castren's talk will be: "Finland; state of affairs." Children's program: Halloween arts and crafts will be made and all children are welcome to participate.

Afterwards, coffee and other refreshments will be available for a donation of \$2 per person.

The meeting will start at 3 p.m. at St. Paul's Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rte. 2) in Arlington. *Kiitos*

Thank you very much to Mrs. Greta Milius, Cathy Beatty and Rita Moerschel for their program last month.

Consul General Garth Castren

It was such a pleasure to listen to Mrs. Milius' interesting memoirs and the music performance was very beautiful.

Also, thank you so much to the following people for providing the delicious refreshments: Mary Johnson, Helen Maki, Vieno Kokko, Riitta Nemon, Mrs. Robert Lovejoy, Myra and Yrjö Minkinen, Joan Dow, Nancy Paananen, Barbara Lahti, Ritva Makela, Päivi Kaakkola and Ritva Garutti.

Children's Christmas Program

TONTTULEIKKI practices started on Oct. 20 at Salme's. The second practice will take place during the October meeting at St. Paul's. Don't be shy, all *tonttus* will be accepted to perform in this very important segment of the upcoming Christmas program.

Cross Country Ski Weekend

If you are interested in spending the weekend of January 25-27, 1991, at Lapland Lake Nordic Ski Center in Northville (NY) together with members from the F. F. New York Metropolitan Chapter, contact immediately Mirjam Konkola, 369 West End Ave., Ridgewood NJ 07450, Tel: 201-444-7664. The price is \$80 (F. F. members) for adults and \$50 for children 11 and under. It includes two nights accommodations and use of facilities for three days.

Unfortunately, this event will be in conflict with our Annual Meeting on Sunday, January 27. We hope that those members participating in the ski weekend will return home in time for the meeting that will start at 3 p.m. *Visiting choir from Estonia*

The Estonian men's choir, *Eke*, will give a concert on Saturday, November 3, at 7:30 p.m. The place will be Lincoln-Sudbury Regional High School, located

Turn to BOSTON page 10

Sports roundup

by Harri Siitonen

Pauli Kiuru third in Hawaii Ironman

A Finn has scored big in another new sport.

Pauli Kiuru wrapped up third place in the grueling Ironman Triathlon at Kailua-Kona on the big island of Hawaii on October 6.

Kiuru's total elapsed time in this awesome event, which involves a 2.4-mile swim, a 112-mile bicycle ride and a 26.2-mile marathon run, was 8:39:24.

Kiuru finished only some 11 minutes behind American Mark Allen's winning 8:28:17. Second place went to Hawaii Ironman record holder Scott Tinley, of California, with 8:37:17.

Only superbly conditioned athletes can master this demanding trial of endurance.

The bike and running road courses for this Ironman wind through fields of blackened lava beds which reflect intense heat from the bright Hawaiian sun. The athletes feel they're biking or running on top of a hot stove.

The event includes a goodly woman's field with this year's winner being Erin Baker of New Zealand in 9:13:42.

Kiuru came to Hawaii following two sensational victories in the international Ironman Triathlon circuit.

On July 14, he was winner of the Avia Ironman Europe at Roth, Germany, in 8:21:13 (which time would have won at Hawaii). Here he edged out Hungarian Peter Kropko by 1 minute, 51 seconds.

Again, the distances were identical to Hawaii: the 2.4 mile swim, 112-mile bike, and 26.2 miles run. Kiuru's times in these legs, were, respectively: 49:14, 4:43:30 and 2:48:28.

In February, Kiuru shaded American Ken Glah by one second, with a last minute running sprint at the New Zealand Ironman.

The October issue of *Triathlete* magazine reports that Kiuru has a fluid running style and that he has a consistent pace which he governs with the aid of a heart-rate monitor.

He isn't concerned about not being up front in the earlier stages of an event as he sees

his eventual success hinging on the consistency of his strong, sturdy pace.

Your can do worse than lay down a few *markkas* to wager on a Kiuru victory at Hawaii Ironman 1991. This *Suomalainen poika* has the goods to pick up all the marbles in this world superbowl of the triathlon set.

Satu Levala third in Lidingokoppel 15k

Finnish runner Satu Levala was second place finisher at the Lidingokoppel women's 15 km running race at Stockholm, Sweden, on October 7.

Levala's time was 56:40 in this race won by Angela Tooby of Britain in 54:45.

Ritva Leminen of Finland was seventh in 58:17.

In an accompanying men's 30 km run, Finns Jouni Kortelainen and Tommy Ekblom earned 6th and 7th place finishes, with times of 1:41:26 and 1:41:56.

Winner of the 30k was Simon Robert Naali, of Tanzania, in 1:37:45.

Columbus, IN

A retrospective on the works of the great 20th-century architect Eliel Saarinen is currently at the Indianapolis Museum of Art at Columbus.

The exhibition focuses on Saarinen's early classical works in Finland, his designs for Chicago and the Midwest, and his later years at Cranbrook Academy of Art. The exhibition is composed of drawings, photopanel, furniture and objects.

Accompanying the exhibition is a profile of other Finnish/American architects and their contributions to 20th century American design.

The exhibition will continue through Nov. 10.

For more information, call the museum at 812-372-4622.

Further information can also be gotten from Metropolitan Press Publications, tel: 312-829-9650. *Finnish Cultural News*

Kentta Hall

Sunday, October 14, was the second Sunday of the month so we had the board meeting and the monthly meeting.

It was decided to have a free-will offering at the Saturday night dances.

Last Saturday Jorma Wuorinen played at the dance. Janet Kivi was chairman of the coffee committee that night and for a month after.

David Jarvi visited us and talked about the plans FinnFest '91 is making. These plans include Kentta Hall.

There will be a dance and an Open House here during the

festival.

Plans are also underway to send someone from our hall to FinnFest to talk about the history of our hall. Some names were mentioned and research will be done on this subject.

An ad will be placed in the booklet that FinnFest is putting out.

We thank David Jarvi for visiting us.

Dennis Tero reported that members may now pay their dues for 1991.

The first program for the season will be on Sunday, the 28th and the theme for the program will be Hall-o-we'en.

Choir practice began on Friday the 19th.

Veikko and Pearl Jarvi got a warm welcome when they came. Veikko has been operated on but is recovering nicely and will soon be his old self. Veikko and Pearl take part in the programs and help out in other ways. It is certainly nice to have them back.

Plans are underway to put new carpeting on the front porch and another new sign will go up

under the eaves in front of the hall.

The history of our hall will be presented in a seminar at FinnFest and will be interesting. If anyone has any material on the hall's history let the hall know. A committee will research the material and write a treatise on it.

Every place doesn't have halls like Lake Worth has. Most of them are gone.

Like in Ashtabula. There were five Finn halls there and now there are none. Two have been torn down and the other three are owned by others.

So Lake Worth is an ideal place for FinnFest.

We have beaches, halls and many attractions, as the Lion Country Safari, for one.

And there are more Finns here than in many other places.

The snow birds are slowly coming back and when they do, things will perk up.

So come visit our hall. Come and dance and have fun. You'll get a warm welcome.

Vera Marks

100!

After a busy summer and early fall, we are finally, yes finally, able to give you a report on our 85th anniversary subscription drive.

As of press time for this issue we have 100 new subscribers! Wonderful news, is it not?

Thank you to all of you who have subscribed yourself, given a subscription as a gift, or have sent in an order for a neighbor or friend. Your enthusiasm and support is to be greatly commended.

However, with this good news comes reality. We need 750 more to meet the anniversary goal.

So, go forth and spread the news! Just think, if everyone of our subscribers would get one more subscriber our goal would be more than surpassed.

It's up to all of us to work to make RAIVAAJA the best Finnish American newspaper!

RAIVAAJAN KONTTORI

For RAIVAAJA's 85th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 850 NEW subscribers for the 85th! Everyone who gets a NEW order of a 12 month subscription participates in a drawing held at the end of the year. The prizes are \$200, \$100 and \$50. The drawing will take place December 31, 1990. EVERY time you send in a NEW subscription we'll add your name to the drawing pool. So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead! Your own NEW subscription also makes you eligible to participate in the drawing.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. \$20.00 Foreign 12 mo. \$24.00

Agent: _____

Address: _____

Subscriber's name: _____

Address: _____

Kalenteri

CALIFORNIA

- Nov. 13 - Finnish Brotherhood Chorus benefit dinner, 6 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut st, Berkeley. Social hour, 5 pm; meeting, 7:30 pm.
- Dec. 2 - Finland's 73rd Independence Day Celebration, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Speaker: Deputy Consul General Etti Jaaro from Los Angeles; choral music by Finnish Brotherhood Chorus. Sponsored by United Finnish Kaleva Lodge No. 21.

CONNECTICUT

- Oct. 27 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Dennis & Carl Anderson. Prizes for best costumes. Join the fun!

FLORIDA

- Oct. 27 - Finnish-American Rest Home Inc annual meeting, 2 pm, Annan Maja, 1800 South Drive, Lake Worth. By-laws changes on agenda "coffee & pulla" hour from 1-2 pm.
- April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

- Nov. 18 - Finnish American Heritage Society of Maine meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Program: History of the Finnish Cemetery in Harrison. Sale table of Finnish goods and souvenirs.

MASSACHUSETTS

- Oct. 25 - Finnish Memorial Committee meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.
- Oct. 27 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer camp, Furnace Pond, Suomi Rd, Pembroke.
- Spagetti supper, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg. Sittings at 5 pm & 6:30 pm.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Oct. 28 - Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rt 2), Arlington. Featured speaker: Consul General Garth Castrén of New York.
- Dance, 3:30-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Lessons in Scandinavian Couples Dancing, 3-3:30. Sponsored by Revontulet.
- Oct. 29 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Oct. 30 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.
- Nov. 3 - Messiah Lutheran Church Fall Mission Festival, 10 am-3 pm, Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg. *Pannukaku* and coffee available all day; bake sale, hot dogs, vegetables, handcrafts, flowers
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Nov. 4 - Celebration of Finland's 75th anniversary planning meeting, 1 pm, Saima Park, Fitchburg. Everyone is invited to attend. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Nov. 5 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Nov. 6 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.
- Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, First Lutheran Church, Rt. 6A, W. Barnstable. Language lessons at 7:30 pm. Silent auction after the meeting.
- Nov. 10 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Nov. 11 - FACS annual turkey dinner & social, 1 pm, Saima Park, Fitchburg. Reservations a must! Contact Ruth Holm: 508-345-5423. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Nov. 12 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Nov. 13 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.
- Nov. 14 - Meeting of the Central Committee of Finnish organizations and churches, 7 pm, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

- Oct. 28 - Finlandia Male Chorus concert, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

- Oct. 16-Nov. 17 - Paintings by Osmo Rauhala, Stuart Levy Gallery, 415 West Broadway, New York. Hours, Tues-Sat. 10 am-6 pm. Tel: 212-941-0009.

VERMONT

- Oct. 17-Nov. 2 - Exhibit: "Paintings from the Hemlock Ravine" by Eric Aho, Tyler Gallery, Marlboro College, Marlboro. Gallery hours, 9-4 pm weekdays.

WASHINGTON, D.C.

- Nov. 18 - Concert in Celebration of the 125th anniversary of the Birth of Jean Sibelius (1865-1957), 2 pm, Kennedy Center Concert Hall. Paul Hill Chorale and Orchestra performing the Washington premiere of Sibelius' *Kullervo Symphony* Opus 7 (1892) and choral works by other Finnish composers. Finnish guest soloists Monica Groop, soprano, and Sauli Tiilikainen, baritone. For further information and tickets, contact the Paul Hill Chorale at 202-364-4321.

All programs subject to change

Minneapolis, MN

The University Film Society will show two Finnish films, *Winter War (Talvisota)* and *Ariel*, during late October and early November.

Winter War (Talvisota), based on the novel by Antti Tuuri, describes the so-called "miracle of the winter war" against the Soviets in which Finland managed to defend itself against the 1939-40 attack from the huge, powerful Russian army.

Pekka Parika directs the film. It is in color and is 195 minutes

in length. It is in Finnish with English subtitles.

Showtimes are Saturday and Sunday, October 27 at 3:00 p.m. and October 28 at 3:00 p.m. in the Bell Auditorium located at 17th and University Avenues on the East Bank of the University of Minnesota.

In *Ariel* Aki Kaurismäki (1989) tells the story of a Laplander who comes to Helsinki to start a new life but can only find a job as a day laborer.

What begins as a "workers film" soon develops into a kind

of road movie, a love story and an overblown melodrama.

It is done in the kind of off beat "black humor" that makes Kaurismäki the current rage director from Scandinavia.

Ariel will be shown Friday through Thursday, Nov. 2-8 at 7:00 and 8:45 pm in Nicholson Hall Auditorium at the University of Minnesota. It is 75 minutes in length.

For further information, call the University Film Society at 627-4431.

FACA NEWSLETTER

Fitchburg, MA

The Kaleva Fall Fair, originally scheduled for Saturday, Oct. 27, has been postponed.

New date to be announced.

Los Angeles, CA

Los Angeles Philharmonic Orchestra Music Director-Designate **Esa-Pekka Salonen** makes his first appearances of the season with a program which includes *En Saga* by Jean Sibelius and *Du Cristal* by Kaija Saariaho (the American premiere; co-commissioned by the Los Angeles Philharmonic Orchestra and the Helsinki Festival).

Concerts will take place at the Dorothy Chandler Pavilion, 135 North Grand Ave, at 8:00 p.m. on Nov. 1, 2, 3 and at 2:30 p.m. on Nov. 4.

For more information, call 213-850-2000.

Finnish Cultural News

Cape Cod, MA

The Finnish American Society of Cape Cod's November meeting has been moved up to Tuesday, Nov. 6, 1990.

It will be held at the First Lutheran Church on Rt. 6A, W. Barnstable. Language lessons at 6 p.m. Meeting at 7:30 p.m.

There will be a silent auction after the meeting. *Tervetulo!* T. A.

Silver Spring, MD

There will be an exhibition of pastels by **Rea Nurmi** entitled "Visions of Finland" from Nov. 2 to Dec. 31 at the Administration Building Gallery of the George Meany Center, 10000 New Hampshire Ave.

An opening reception is planned for 3-6 p.m. on Nov. 4.

For more information, call 301-431-6400.

Finnish Cultural News

Greetings from FinnFest USA '91

Welcome to Lake Worth, Florida, and "Fun in the sun at FinnFest USA '91."

As we, the committee, formulate and finalize events for '91, we encourage you to make your plans and register early. The dates are Thursday, April 4, to Sunday, April 7.

It has been said that each FinnFest is different.

Certainly FinnFest USA '91 will prove to be a new experience as the site we have chosen is the beautiful Bryant Park on the Intracoastal waterway immediately south of the bridge to the Lake Worth beach on the Atlantic coast.

Join us in Lake Worth and witness why we enjoy one of the largest Finnish communities outside of Finland.

Many new and interesting seminars and lectures on Finnish heritage and Finns today are planned along with continuous entertainment in the band shell and throughout the park.

Boston

continued from page 9

on Lincoln Rd. off Concord Rd. (between Rtes 27 and 117) in Sudbury. Tickets will be on sale at the door. For further information, call Charlotta Olsen at 508-443-2913.

Membership dues

Our new address labels showing the date when you last paid your annual membership dues have been very successful in bringing the dues up to date and we thank you. We would be unable to operate without the continued support from the members. The current membership count is 213.

Reservations for Christmas Party

This year's Christmas party (PIKKUJOULU) will be held on Sunday, December 2, at 3 p.m., at St. Paul's Evangelical Lutheran Church in Arlington. The

children will provide the entertainment with their traditional Finnish program, *Joulupukki* will appear and we will all be caroling.

The coffee table will be abundant with traditional Finnish Christmas baked goods (no dinner). No fee will be charged, however, since the church can only accommodate 125 people, reservations will be necessary.

If you are planning to come, please send your name, address, phone number and number of people attending to Marja-Terttu Meharry, 105 N. Hancock St, Lexington MA 02173.

The reservations will be handled on the first come, first served basis. If there is no room left, we will inform you by phone.

Salme S. Woodington

MEETING NOTICE

Dear readers: This is an open invitation to all Finnish churches, clubs, and organizations in Fitchburg and surrounding communities, as well as all interested individuals to attend a meeting of The Finnish Independence Committee - also known as The Finnish Memorial Committee - on Thursday, October 25, 1990, 7:30 pm at the Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg. The purpose of the meeting will be election of officers.

Karl Makela

FINN·GE·NU·I·TY, n., where the unusual is usual in speciality advertising.

CLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

Dance

at
Saima Park
Scott Rd., Fitchburg, MA
Sunday, Oct. 28, 1990
3:00 - 6:00 pm.

Scandinavian Couple Dancing
instruction 3:00 - 3:30
General dancing to follow
Music by
John Chambers & Friends
\$4.00 - children FREE!
Sponsored by Revontulet

Lufthansa puki matkustamohenkilökuntansa uusiin asuihin - nyt se on muuttamassa myös Interflugin kuvaa.

Kuva: Lufthansan arkistot

SAKSAT ... jatkoa sivulta 3

kilokuntaa ja laitteistoja. Lisäksi Lufthansa teki leasing-sopimuksen kymmenestä Boeing 727-koneesta miehistöineen kuuden kuukauden ylimenoajaksi.

Kerralla läntiselle yhtiölle tupsahtanut Berliinin liikenne vaatii konemäärät, joita ei ole ostettavissa nykytilanteessa.

Berliinin Tegel-kenttä on täynnä, joten liikennettä lisätään ensin entisen DDR-puolen Schönefeldin kentälle, jota se on jo värvännyt Interflugin joukot uusiin. Kolmannen kentän aluetta haetaan paraikaa, sillä vuonna 2005 on oletettu Berliinistä irtoavan 30 miljoonaa matkustajaa.

Lufthansa on ilmoittanut ostavansa 26 prosenttia Interflugista, sillä enempää ei Saksan kartellilainsäädäntö salli. LH on jo ottanut huollettavakseen Interflugin 3 Airbusia, joita hoidellaan Hampurissa.

Yhtiö on lisäksi luvannut myydä Interflugille 28 kpl vanhempia Boeingejaan. Tämä puolestaan on tarjonnut omaa polttoainetta kolme kertaa läntisiä enemmän hörppäviä koneitaan mm. Aeroflotille. Venäläiset ovat kuitenkin tarjonneet niistä vaatimatonta hintaa ja vieläpä ruplina, jotka monien lausuntojen mukaan eivät ole rahaa. Uusiksi koti-

maanliikenteen koneiksi on valittu jopa 18-paikkaisia Beechcraft 1900:a, joten harastelulinjaan tuokin viittaa. Hulluimmin tässäkin konkursissa saattaa taas käydä pienille ihmisille. Lufthansan käsityksen mukaan Interflugilla on esim. hyviä lentäjiä ja mekaanikkoja. Osa Airbus-lentäjistä pääseeikin LH:n koneisiin kunhan heidät on ensin koulutettu läntisille tavoille.

Useissa ammattiryhmissä moraali on kuitenkin ala-ar-

voinen. Työviikko on 40 tunnin sijasta käytännössä keskimäärin 22-tuntinen, sillä loppuajka on mennyt aina varaosien odotteluun. Lufthansalla ei hukansyöviä suvaita, joten työttömyyskortistot tulevat saamaan asiakkaita.

Saksan yhdistyessä tulee muutosvuosina vaikuttamaan todellinen konkurssiaalto. Monet Interflugillakin voivat lausua Suomen tuntemattomien sotilaiden tapaan: "Ne jyrää meidät."

Muutaman kovan vuoden kuluttua tulee kuitenkin kaikkien merkkien mukaan olemaan entistä mahtavampi Lufthansa, joka on varteeno-

tettava tekijä kilpailurajoitusten poistuesssa uudessa Euroopassa.

Ossi Lindfors

Tsaari tapettiin Leninin käskystä?

Venäjän viimeinen tsaari Nikolai II ja hänen perheensä tapettiin Leninin käskystä vuonna 1918. Neuvostoliittolainen näytelmäkirjailija Eduard Radzinsky on saanut asiasta todisteet arkistojen kätöistä.

Lenin määräsi 16. kesäkuuta 1918 henkivartijansa Aleksei Akimovin lähettämään äärimmäisen salaisen murhakehotussähkeen Siperian Jekaterinaburiin, jossa bolshevikit säilyttivät kuninkaallista perhettä.

Moskovalaisessa postitoimistossa Leninin allekirjoittamaa sähkettä oli kieltäytydytty lähettämästä, kunnes Akimov oli ottanut revolverinsa esiin. Sähkeen lähettämiseen tarvittu nauhatkin takavarikoitiin.

Neuvostoliiton virallisessa historiankirjoituksessa on tähän asti väitetty siperialaisten vartijoiden murhanneen tsaarin perheen ilman Leninin suostumusta.

Radzinsky on saanut käsiinsä tulevaa kirjaansa varten Neuvostoliiton valtionarkis-

toista myös tsaarin henkilökohtaiset päiväkirjat. Kirjailijan mukaan päiväkirjojen sivut olivat liimaautuneet kiinni toisiinsa, koska kukaan ei ollut koskaan lukenut niitä.

Lyhyiden ja lihavien kisa

Edellisviikon lauantai oli päivä Kanadan itäosissa, jolloin ei ollut mitään häpeämistä siinä, että sattuu mahdollisesti olemaan lyhyt ja lihava. Silloin nimittäin järjestettiin neljäs vuosittainen "lyhyiden ja lihaviin kaverien alamäkijuoksu" 13:ssa kanadalaisessa kaupungissa.

Kisassa ei todellakaan tarvitse turhia hikoilla. Osanottajat kyyditän ensin busseilla kukkuloiden laelle. Sitten "kilpailijat" rymistelevät puolisentoista kilometriä alamäkeen. Ja jos nälkä sattuu yllettämään, niin matkan varrella on sitä varten nakkikioskeja.

Suomessa tiedustellaan

Anders Koskelainen, syntynyt 13. maaliskuuta 1886 Viipurin pitäjässä (Viipurin lääni). Sai passin kolmeksi vuodeksi 28.11.1906 Amerikkaan muuttoja varten. Kirjoitti veljelleen Suomeen viimeksi vuonna 1907 osoitteesta Box 61, Minnesota. Käytti silloin nimeä Alex Koski.

Antti Koskelainen, syntynyt Suomessa 23. heinäkuuta 1886, sai viiden vuoden passin Amerikkaan muuttoja varten vuonna 1906. Kirjoittanut Suomeen Superiorista, Wisconsinista 20.9.1955.

Andrew Koski kirjoittanut viimeksi osoitteesta 223 1/2 Marquette Ave, Minneapolis, Minnesota, USA.

August Aleksanderinpoika

Snellman, syntynyt 22.10.1859 Laukaassa. Muuttanut naimattomana Jyväskylästä Amerikkaan 9.12.1886.

Antti Miika Juhonpoika Aho (entinen Kiviaho), syntynyt 29. marraskuuta 1882 Toholamilla, muuttanut Yhdysvaltoihin 1909, asunut Pittsburgissa.

Matti Juhonpika Kautiainen, syntynyt 25. joulukuuta 1850 Evijärvellä, muuttanut Yhdysvaltoihin 21.4.1888, asunut Ohion valtiossa.

Edellä mainittujen henkilöiden jälkeläisiä tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella: PL 213, 00171 Helsinki, Finland.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Fitchburgin Kalevaisten lounaskuun 27. päivän syysmyyjäiset on siirretty myöhemmin ilmoitettavaan ajankohtaan.

★

Spagetti-illallinen lauantaina, lokak. 27. p:nä klo 5:00 ja 6:30 Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 27. p:nä klo 8-12 yöllä. Dori Wells Duo takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit ja tanssinopetusta Saiman Puistossa sunnuntaina, lokak. 28. p:nä klo 3:00-6:00 ip. Revontulten sponsoroimassa tilaisuudessa perehdytään skandinaaviin paritansseihin John Chambers & Friends ryhmän musiikin tahdissa. Lapset ILMAISEKSI. Kaikki mukaan!

★

Messiah Lutheran seurakunnan Syyslähetysohjelma lauantaina, marrask. 3. p:nä klo 10:00 aam. - 3:00 ip. Messiah Lutheran kirkossa, 750 Rindge Road, Fitchburg. Pannukakkua ja kahvia koko päivän. Leivonnaisia, vihanneksia, käsitöitä ym. Vapaa veranpaineklinikka. Kaikki tervetulleita!

Palvelukseen halutaan

Karpenterit tarvitaan. Tehä uusi kellarin ovi. Fiksata thresholdi ynnä muuta. Horri oppia ennen kuin lumi lentää. Worcester (508) 799-4515. Viola Laukkanen.

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DIRECT SERVICES

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Pastorinvaihdos Bethel-seurakunnassa

Fitchburgin Suomalaisen Bethel Seurakunnan pastori Taimo Majalahti on vaimonsa Mairen kanssa muuttamassa takaisin Kanadaan. Heidän uusi kotikaupunkinsa tulee olemaan Sudbryn kaivoskaupunki Ontariossa. Michael-poika on jo aloittanut opiskelunsa siellä. Sudbryn Suomalainen Helluntaiseurakunta Siion on kutsunut Taimon uudeksi paimeneksi.

Majalahden perhe haluaa esittää sydämelliset kiitoksensa Bethel seurakunnalle sen antamasta tuesta ja hyvästä yhteistyöstä menneiden yli kolmen vuoden aikana. Samoin monille ystäville ja tuttaville kiitos ystävydestä ja vieraanvaraisuudesta, jota Majalahdet ovat saaneet vastaanottaa eri puolilta tätä pientä osavaltiota.

Kiitokset myös pastori George L. Corylle sekä Elm Streetin Lähetysseurakunnalle mahdollisuudesta julistaa Jumalan Sanaa suomenkielillä Lähetyskirkon suojissa.

Tulkoon tässä myös mainituksi Raivaajan hyvä henkilökunta, jonka kanssa on ollut miellyttävää asioida. Kiitos!

Bethel-Srk:n väliaikaisena työntekijänä tulee toimimaan Erkki Kivi, Montclair, New Jerseystä.

Niin pian kun viisumi -ym. asiat järjestyvät, tuleva uusi pastorimme Eino Mäkelä vaimonsa Eevan kanssa, Regina, Saskatchewan, Canada, muuttaa paikkakunnallemme ja ottaa vastaan tehtävänsä Bethel Seurakunnan paimenena ja Jumalan Sanan julistajana suomalaisten keskuudessa Fitchburgissa ja sitä ympäröivillä paikkakunnilla.

Suomen kielinen radiolähetysksemme HYVÄT UUTiset kuullaan edelleenkin radioasemalta WEIM 1280 am sunnuntaiaamuisin klo 8:45-9:00. Jumalanpalveluksemme ovat Elm St. Lähetyskirkossa Fitchburgissa sunnuntai-ilta-päivisin klo 2.

Bethel-srk. kutsuu suomalaisia läheltä ja kaukaa tilai-

Taimo ja Maire Majalahti Suomivierailulla 1989.

suuksiinsa, ja tällä kertaa aivan erikoisesti lokakuun 28, '90 klo 2 ip. kokoontumiseen, jolloin pastori Majalahti saarnaa lähtösaarnansa. Tilaisuuden päätteeksi tarjoamme kahvit.

Bethel-srk. puolesta: M.M.

Uutispaloja

Fitchburgin Taidemuseon kiltä järjestää maanantaina, marrask. 5. p:nä bridge-lounaan museon Simonds rakennuksen tiloissa.

Keskipäivän tilaisuuden tuottamat tulot käytetään museon ohjelmatilaisuuksien järjestämiseen. Liput ovat \$10.00 hengeltä.

Killan jäsen Perry Male kehottaa sekä kokeneita että vasta-alkajia osallistumaan yhdistettyyn lounas- ja pelitilaisuuteen. Samalla he voivat katsastaa esillä olevat bostonilaisen taidemaalari Jonathan

Imberin ja valokuvaajien Dana Salvon ja Olivia McCulloughin näyttelyt.

Lippuja saa Ms. Malelta tai Effie Stamakselta Fitchburgissa ja Lynn Tocilla Leominsterissa.

Fitchburgin Taidemuseon kiltä koostuu vapaaehtoistyöläisistä, jotka paneutuvat museon hyväksi toimimiseen.

Museo, 185 Elm St., on avoinna klo 10:00 aam. - 4:30 ip. tiistaista lauantaihin ja sunnuntaisi-iltapäivisin klo 1:00 - 4:30.

Messiah Lutheran seurakunnan

SYYSLÄHETYSJUHLA

Lauantaina, marrask. 3 p., klo 10 ap. - 3 ip.

750 Rindge Road, Fitchburg, MA

Pannukakkua ja kahvia tarjoillaan koko päivä

Myytävä: Kotitekoista ruoka- ja kahvileipää, erilaisia paita ja muita leivonnaisia, kuumia koiria, tuoreita vihanneksia, käsitöitä, kukkia, säilöttyjä marja- ja vihanneustuotteita, kotitekoisia makeisia ym.

Vapaa veranpaineklinikka!

Tervetuloa!

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaust *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh.345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaust *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Perjantaina, lokak. 26 p., klo 7:30 'Koti-kirkko' Elsie ja Veikko Puputilla. Kaikki tervetulleita!

Sunnuntaina klo 7:15 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX 1000 am. Klo 9:00 Raamattu tunti. Klo 9:15 Korkeakoululaisten raamattu tunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 Englannin kielinen jumalanpalvelus.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
Lokakuun 27. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo
soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOAA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD - ISUZU

Rte.2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte.2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Lukijan kynästä

LUKIJAN KYNÄSTÄ palstan tarkoituksena on saada lukijat keskustelemaan ajankohtaisista kysymyksistä. Kaikki ovat tervetulleita antamaan panoksensa.

Kysykää, ehdottakaa, väitelkää ja ilmaiskaa omat mielipiteenne. Tiivistäkää kirjoituksenne noin yhden konekirjoitusliuskan pituiseksi. Käsin kirjoitettu teksti saa täyttää kaksi arkillista.

Toimitus pidättää itselleen oikeuden lyhentää liian pitkiä kirjoituksia, ja päättää palstalle valittavista kirjoituksista.

Voitte kirjoittaa myös nimimerkillä, kunhan annatte nimenne ja osoitteenne toimituksen tietoon. Postittakaa kirjoituksenne osoitteella: Raivaaaja, Lukijan kynästä, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Lokakuun 3 pv. Raivaaaja-lehdessä käsiteltiin Karjalaa ja sen mahdollista takaisin liittämistä Suomeen. Haluan tässä antaa omakohtaisen mielipiteen asiasta.

Minä olen syntynyt Karjalassa Sortavalan maalaiskunnassa ja jouduin kokemaan sodankäynnin vaiheet pienenä lapsena, sekä ensimmäinen että toinen evakko-rotki pois Sortavalasta. Väli-aikana olimme voineet mennä takaisin kotiin pari vuodeksi.

Muistan, kuinka vaikean työn takana oli kunnostaa talo entisten oleskelijoiden jälkeen, toisin sanoen täysi remontti, mutta ilomielellä vanhempani sen tekivät, olivathan he päässeet takaisin omaan kotiin kierreltyään kuin mustalaiset ympäri Suomea rauhan solmittua.

Kaikki irtaimisto oli jätetty taloon, mikä kuitenkin oli tyhjä kun palattiin sinne takaisin. Joten kaikki oli taas aloitettava alusta alkaen. Siltikin työ oli kevyttä, olihan se oma koti siellä kauniilla rinteellä joen rannalla.

Valtion maksamat korvaukset hupenivat inflaation kynsissä ja palkalliset ihmiset menettivät omaisuutensa. Ainoastaan maanomistajat säilyttivät rahansa uusissa mataloissa, joita valtio jakeli.

Meidän koti siellä Sortavalassa kuului meille vieläkin ja puolestani olen valmis menemään sinne takaisin jos

se vain on mahdollista, ja olen valmis tekemään mitä vain on tehtävä sen kunnostamiseksi, ja varmaan kuka karjalainen tahansa. Monet meistä eivät ole vielä liian vanhoja!

Karjala oli ja on vieläkin kauneimpia alueita Suomessa, ja viljavimpia. Varmasti suomalaiset olisivat valmiit uhraamaan varoja sen elvyttämiseen.

Pääasia on, että alue oli riistetty meiltä karjalaisilta ja meiltä vaadittiin suurin uhraus Suomen pelastamiseksi. Jos joskus oikeus hallitsee ja Karjala luovutetaan takaisin, ne asukkaat, jotka nyt siellä ovat ehkä voisivat jäädä sinne tai mennä pois. Karjala kuuluu Suomelle ja niille entisille asukkaille, jotka pakolla siirrettiin sieltä pois.

Vain se sukupolvi, joka on kärsinyt kaikki evakko vaiheet, voi ymmärtää, mitä merkitsee entisen kotipaikan takaisin saaminen. Sodanjälkeisellä sukupolvella ei siitä ole paljoa aavistusta tai ymmärrystä, ainoastaan ne, jotka sen kokivat.

Länsisaksalaiset ovat valmiita ottamaan takaisin omaisuutensa Itä-Saksasta. Samoin karjalaisten omaisuudet kuuluvat meille, jos joskus tuo onni tulee, että Karjala liitetään takaisin Suomeen.

Lapsuuden muistot eivät koskaan kuole, sen varmaan nuorempikin sukupolvi ymmärtää.

Terveisin
Nelly Kaarina Soininen Taylor

BOSTON, MA - Aire-Maija ja Bill Schwann ovat tuttu näky Bostonin Symphony Hallin perjantai-iltapäiväiselle konserttiväelle, sillä viimeisten 15 vuoden aikana istuimet MM21 ja MM22 ovat kuuluneet heille. Schwann, musiikin keräilijöitten "raamatun" Schwann Cataloguen laatija, kertoi Boston Herald sanomalehdelle käyneensä sinfoniaorkesterin konserteissa jo 55 vuoden ajan. - "Opiskelin Bostonin yliopistossa 1935," Schwann kertoi. Hän sanoi konserttitalon myyneen ns. viimetingan 'rush seat' lippuja perjantai-iltapäivisin. "Kiirehdin paikalle, ostin lipun 50 sentillä ja sain istua toisia parvella," hän jatkoi. - 'Rush seat' lippuja on myyty 110-vuotisen orkesterin perustamisajasta lähtien. Tänäpäin lippuja ei saa enää 50 sentillä, mutta nykyinen kuuden dollarin hintakin on todella halpa tämänpäivän markkinoilla.

TURISTIPAPPINA ... jatkoa sivulta 5

rot, sairaala- ja kotikäynnit muiden työntekijöiden kanssa.

Kuitenkin työ on painottunut siten, että olen pyrkinyt toimimaan erityisesti suomalaisten vierailijoiden parissa. Useat ryhmät ovat olleet jumalanpalveluksissamme ja esiintyneet niissä.

Käydessäni motellien aurinkoparvekkeilla keskustellessa päivää paistattelevien suomalaisten kanssa olen tavannut monia tuttuja tai ainakin tuttavien tuttavuuksia.

Olen kokenut, että yksi hyvin tärkeä puoli työssäni on ollut terveisten tuominen Suomesta täällä vakituisesti asuville suomalaisille. Monet ovat tulleet vuosikymmeniä sitten Kanadaan tai Yhdysvaltoihin. He ovat sen jälkeen käyneet Suomessa muutama kerran, jotkut eivät kertaakaan.

Kaikkia kuitenkin kiinnostavat Suomen asiat. Ihmiset tahtovat tietää, missä päin Suomea asun ja mikä on työni siellä. Olen kertonut, että olen Evijärven seurakunnan kirkkoherra Etelä- ja Keski-Pohjanmaan rajamailla lähellä Kokkolan ja Pietarsaaren kaupunkia.

Täällä olen voinut läheisesti kokea sen, minkä jokainen suomalainen tietää. Me olemme Suomessa luonnostamme arkoja ja hitaita menemään kirkkoon ja tunnustamaan olevamme seurakunnan jäseniä.

Täällä moni on tullut kirkkoon ja toivottavasti saanut kipinän mennä myös omaan kirkkoon kotiseurakunnassa Suomessa.

Me ihmiset tarvitsemme elämäämme kiinnekohtia. Niiden löytäminen ei oman elämän keskellä ole aina kovin helppoa. Siksi voi olla rohkaiseva kokemus olla vieraassa maassa osallisena seurakuntayhteydestä, joka kuitenkin olemukseltaan ja sisällöltään on tuttua ja kotoista. Kun siihen vielä liittyy ripaus amerikkalaisista välittömyydestä, toivon joidenkin aitojen kaatuvan ihmisten mielisissä. Silloin turistikapin työ on kantanut hedelmää.

Huhtikuun lopulla alkavat motellit tyhjäntä. Myös kirkkomme jumalanpalveluksissa kävijämäärät ovat laskeneet kolmanneksen talven huippuluvuista.

Kesä merkitsee myös turistikapin lähtöä. Menossa on kuitenkin jo uuden turistikapin valinta ensi marraskuun alussa alkavalle puolivuosi-kaudelle.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Finlandia Foundation Boston Chapter

Finlandia Foundationin Bostonin jaoston lokakuun kuukausikokous pidetään sunnuntaina, lokak. 28. p:nä klo 3 iltapäivällä. Kokouspaikkana on St. Paul's Evangelical Lutheran kirkko, 929 Concord Turnpike (Rte. 2), Arlington, MA.

Puhujana toimii Suomen New Yorkin pääkonsuli Garth Castrén. Castrén on palvellut mm. suurlähettiläänä Zambiassa ja Zimbabwessa, Suomen YK:n lähetystössä vuosina 1963 - 1974. Hän on toiminut diplomaattina myös Pariisissa, Genevessä ja Lontoossa.

Lapsille järjestetään "Halloween"-aiheista askartelua.

Cape Cod

WEST BARNSTABLE, MA - The Finnish American Society of Cape Codin marraskuun kokous pidetään tiistaina, marrask. 6. p:nä 7:30 illalla.

Kokoontumispaikkana on First Lutheran kirkossa Rt. 6A:n varrella.

Suomenkielen oppitunti alkaa klo 6:00. Kokouksen jälkeen "hiljainen huutokauppa". Kaikki tervetulleita!

Toivon, että seuraajani tässä työssä saa kokea samantyyppistä iloa ja yhteyttä, jota olen perheeni kanssa saanut, kun olemme eläneet tämän seurakunnan keskellä. Toivon myös, että saan vielä uudelleen tulla tähän työhön, kun olosuhteet sen sallivat.

Oman viran keskeltä tuleminen turistikapiksi on kuin sapattivuosi. Olen saanut uusia virikkeitä ja paljon uusia ystäviä näinä kuukausina.

Mutta tahdon myös, että tämän työn ilot ja vaikeat jaetaan useamman papin kesken. Siksi toivotankin ensi talven turistikapille, kuka hän lieneekin, Jumalan siunausta ja armoa tässä rikkaassa työssä.

Seppo Paananen
turistikapin
Lake Worth, Florida

RAIVA AJAN ... jatkoa sivulta 4

Lokak. 25

New Yorkin s.s. osaston johtokunta valitsi osaston ravintolan väliaikaiseksi hoitajaksi Mandi Kannelin. Ravintolan kerrottiin olevan auki kaikkina iltoina, lisäksi torstaisin ja sunnuntaisin myös iltapäivällä. Osaston lukusali "tulee myös olemaan avoinna joka ilta, kuten ennenkin talvisin," kerrottiin.

Lokak. 27

Saiman Talolla Fitchburgissa esitettiin Eino Leinon kirjoittamaa huvinäytelmää "Maan parhaat".

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomalaiset tukevat energian säästämistä

Selvästi yli puolet suomalaisista on sitä mieltä, että Suomen pitää ottaa tavoitteekseen energiankulutuksen pysäyttäminen nykytasolle ja sen alentaminen vuoteen 2010 mennessä 10 prosenttia.

Suomalaisten energiamielipiteistä ja energian käyttöä selvittänyt tutkija Juha Nurminen sanoo, että suomalaisten asenteet antavat edellytykset toimia ympäristöystävällisesti.

Tilastokeskus selvitti suomalaisten energiamielipiteitä helmikuussa 1990. Koko maan kattavaan otokseen kuului 15-74-vuotiaita suomalaisia runsaat 2,500. Tutkimus liittyi kauppa- ja telollisuusministeriön vuoden vaihteessa aloittamaan energiansäästökampanjaan.

- Valmiutta on toimia jopa esimerkiksi olemiseen asti. Enemmistö tukee väitteitä, joissa selkeästi todettiin hintojen mahdollisesti nousevan ja kulutuksen konkreettisesti kasvavan, sanoo Nurminen juuri ilmestyneessä Tilasto-

keskuksen Tietoaika-lehdessä.

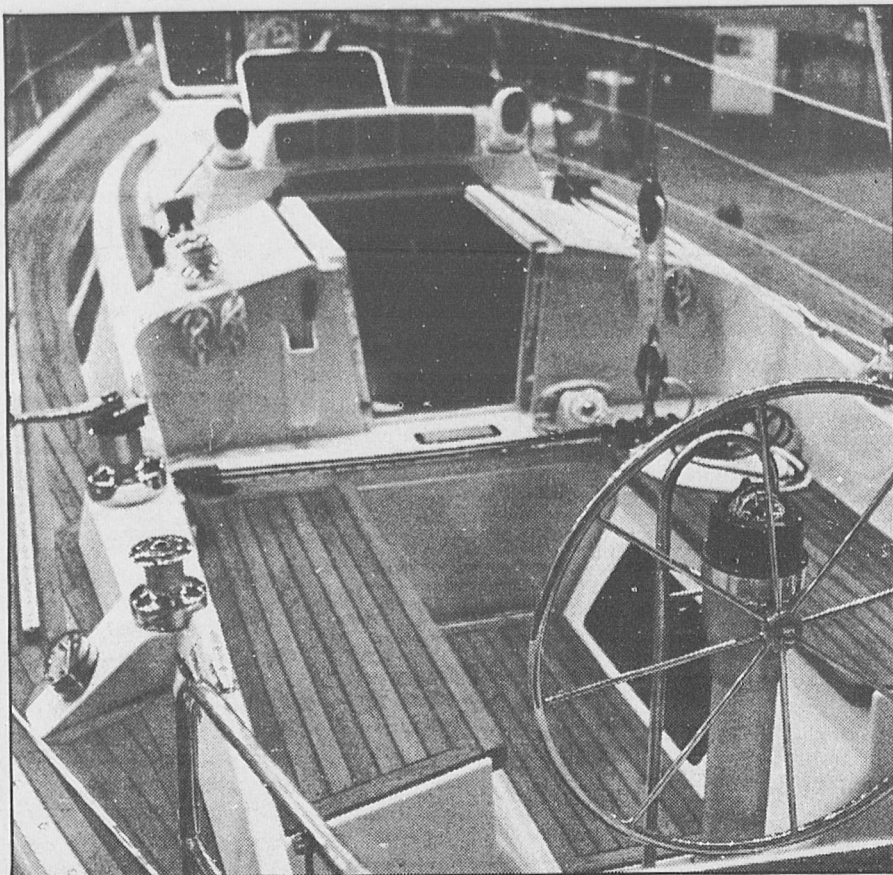
Nurmisen mukaan voidaan hyvällä syyllä väittää, että yhteiskunnan pitkän aikavälin kehitysnäkymiä ei pidetä Suomessa enää myönteisinä. Miehistä uskoi varmasti lasten parempaan tulevaisuuteen noin 15 prosenttia, naisista vain 6 prosenttia. Nuorten kuva tulevaisuudesta oli tutkimuksessa selvästi pessimistisempi kuin vanhempien ikäryhmien.

Mikä on ylellisyyttä?

Tutkimuksessa selvitettiin myös, mitä tuotteita suomalaisissa kotitalouksissa on, ja toisaalta, mitä suomalaiset pitävät ylellisyytenä.

Naiset pitävät monia hyödykkeitä hieman useammin ylellisyytenä kuin miehet. Ylellisyytenä pitäminen on osittain sidoksissa laitteiden omistamiseen.

Ylellisyytenä pidettiin mm. yli 8,000 markan venettä, po-reallasta asunnossa, asuntovaunua, moottorikelkkaa, vesiskäykä ja useampaa televisiota.

Suomalaiset pitävät ylellisyytenä mm. luksusveneitä.

Astianpesukoneen ja mikroaaltouunin omistamisesta pitää viisi prosenttia ylellisyytenä. Kuivausrummun kohdalla suunta on samanlainen, mutta sen omistavistakin naisista 15 prosenttia pitää sitä ylellisyytenä.

Videolaitteen omistavista

miehistä 29 prosenttia pitää sitä ylellisyytenä ja naisista 38 prosenttia. Nurmisen mielestä tässä on mielenkiitoinen ero verrattuna vesiskäykyn, jonka omistajista vain neljännes pitää sitä ylellisyytenä. Vesiskäyky on pakastimen luokkaa oleva energiankulut-

taja.

Ylellisyyskyselyn merkittävintä tulos on Nurmisen mielestä kerrostalon asunnossa olevan saunan suuri merkitys suomalaisille. Iästä riippumatta vain pieni osa suomalaisista miehistä ja naisista pitää sitä ylellisyytenä.

Finnair SAS-hotelleihin

Finnairista tulee SAS International Hotels -ketjun osakas. Sopimuksen mukaan Finnair sijoittaa kauppaan noin 64 miljoonaa Norjan kruunua eli noin 37 miljoonaa Suomen markkaa. Finnairin nyt tekemä päätös korvaa yhtiön aiemmat suunnitelmat, joiden mukaan yhtiö kehittäisi omaa hotelliketjua Euroopan suurkaupungeissa.

Finnairin mukaan osakekauppa on merkittävä askel Finnairin ja SAS:n yhteistyössä, josta sovittiin viime vuonna.

SIH-hotelliketjulla on 25 hotellia Skandinaviassa ja mm. Hampurissa, Brysselissä, Amsterdamissa sekä Wienissä. SIH omistaa lisäksi 40 prosenttia Saision Holdings BV -yhtiöstä, joka on taas Inter-Continental Hotels -ketjun emoyhtiö.

Talvikisojen MM-tavoite kuusi mitalia

Hiihtoliitto on asettanut ensi helmikuussa järjestettävien MM-kisojen tavoitteeksi kuusi mitalia. Hiihdosta odotetaan neljää mitalia ja mäkihyypystä kahta.

Hiihtoliitto ei usko enää puolentoista vuoden takaisen Lahden MM-hiihtojen mitalisaaliiseen, jolloin Suomi sai kisoissa 15 mitalia.

Sopu tulossa Wärtsilän konkurssissa

Wärtsilä Meriteollisuuden konkurssipesän toimitsijamiehenä toiminut asianajaja Jukka Peltonen uskoo, että yhtiön konkurssi saadaan ratkaistuksi ilman suurempia lisäriitoja.

Peltonen toivoi oikeuden perustuu selvitykseen, jonka hän "yhdessä alan parhaiden tietoisoppineiden kanssa" on tehnyt irtaimisto- ja yleiskäynnityksistä. Peltonen jätti esityksen oikeuden käyttöön.

Helsingin raastuvanoikeudessa oli äskettäin esillä Meriteollisuuden konkurssipesän toinen esiinhuuto, jossa velkojat saivat tehdä huomautuksia toistensa saamisesta vastaan. Riitautusten kokonaismäärä on edelleen 4,65 miljardia markkaa.

Kirvesniemet MM-kisoihin

Aluillaan olevaan MM-kauteen valmistautuvat parhailaan huippuhyökkäjä Marja-Liisa ja Harri Kirvesniemi. Kummallakin on hallitsevana maailmanmestarina varma paikka Val di Fiemmen MM-kisoissa.

Kirvesniemen toinen tytär on kolmen kuukauden ikäinen ja Marja-Liisa Kirvesniemi on aloittanut valmistautumisen kisoihin varovaisesti heinäkuun puolivälissä, jonka jälkeen tehot ovat tasaisesti kasvaneet.

Ulkomaalaiskuraattori korvataan ulkomaalaisvaltuutetulla

Ulkomaalaiskuraattorin virka aiotaan muuttaa ulkomaalaisvaltuutetun viraksi ensi vuoden tulo- ja menoarvion yhteydessä. Ulkomaalaisvaltuutetulle on tarkoitus tarvittaessa perustaa oma toimisto, jolla on riittävä henkilöstö.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan yhtä aikaa uuden ulkomaalaislain kanssa. Asiaa koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle perjantaina 28. syyskuuta.

Ulkomaalaiskuraattorin virka on ollut käytössä vuodesta 1984 ja osoittautunut varsin tarpeelliseksi ulkomaalaisten aseman turvaamiseksi.

Hallinnon yleisten periaatteiden mukaan jokainen viranomaisen huolehtii toimivaltaansa kuuluvista tehtävistä sekä ulkomaalaisten että Suomen kansalaisten kohdalla. On kuitenkin ilmennyt useita tapauksia, joissa ulkomaalainen ei olisi saanut asioitaan hoidetuksi ilman ulkomaalaiskuraattorin apua. Ulkomaalaiskuraattorin asiantuntemusta ja apua tarvitsevat usein myös paikalliset viranomaiset kuten poliisi, koulu-, sosiaali-, terveys- ja työvoimaviranomaiset sekä järjestöt.

Vuonna 1989 ulkomaalaiskuraattorin luona kävi henkilökohtaisesti 363 asiakasta.

Kuraattori laati 253 lausuntoa tai muistiota ja piti 35 alustusta järjestöjen ja oppilaitosten tilaisuuksissa. Kuraattori on ollut jatkuvassa yhteistyössä sisäasiainministeriön kanssa.

Ulkomaalaiskuraattorin viran nimi on osoittautunut käytännössä epäonnistuneeksi, sillä se yhdistetään terapeuttisiin palveluihin. Sen vuoksi nimi ehdotetaan muutettavaksi.

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$398 - LOS ANGELES \$498
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Suomen uutisia

Hotellit tyhjillään Matkailu Suomeen väheni selvästi

Viime kesänä suomalaisissa majoitusliikkeissä yöpyi yli kaksi prosenttia vähemmän ulkomaalaisia kuin vuosi aiemmin. Ulkomaalaisten yöpymisvuorokausia oli kesä - elokuussa 1.4 miljoonaa ja suomalaisten 4.2 miljoonaa. Suomalaisien yöpymisten määrä on kasvanut viime vuodesta kaksi prosenttia.

Hotelleissa yövyttiin yli 3.1 miljoonaa kertaa, leirintäalueilla lähes 2.1 miljoonaa ja muissa majoitusliikkeissä 400,000 kertaa. Kaikkiaan yöpymisten määrä oli hieman kasvanut viime vuodesta.

Ulkomaalaiset pakenivat suomalaishotelleista leirintäalueille. Ulkomaalaisten majoittumiset leirintäalueille kasvoivat yli kymmenen prosenttia. Suomalaiset puolestaan

siirtyivät entistä enemmän hotelleihin.

Suosituin leirintäalue oli viime kesänä Kalajoen Hiekka-särkät, missä yöpymisiä kertyi 116,000. Yöpymiset lisääntyivät myös Helsingin Rastilassa, Kuopion Rauhalahdella, Oulun Nallikarissa, Porin Yterissä ja Tampereen Härmälässä.

Hotellihuoneiden käyttöprosentti oli kesällä 54. Käyttö on vähentynyt 5 prosenttiyksikköä edellisestä.

Pohjoismaista, Saksasta ja Italiasta tulevien turistien määrä väheni kymmenisen prosenttia viime kesänä. Ranskalaisten, neuvostoliittolaisten, japanilaisten ja espanjalaisten matkailu Suomeen sen sijaan lisääntyi.

LINNANNEITO ... jatkoa sivulta 6

västä mustasta järvestä, jossa kalatkin olivat mustia:

"Vieritse kulki mahtava virta, jonka syvyttä ei tunnettu. Virran pohja värjäsi veden mustaksi varsinkin linnan ympärillä. Virran kalatkin olivat mustia. Lisäksi kerrottiin, että jos äkkikuolema uhkasi linnan päällikköä tai tehtävänsä laiminlyönyt vartiomies syöstiin virtaan, nousi virrasta harppua soittava vedenhaltija, onnettomuutta ennustava veteinen. Myös virran rannalla liikkui alinomaan muitakin kummajaisia ja peikkoja."

Näin maalaili Olaus Magnus kirjoittamassaan pohjoisten kansojen historiassa vuodelta 1555.

Myös englantilainen runoilija Robert Southey mainitsee runokokoelmassaan "Donica" (1796) Olavinlinnan mustine virtoineen ja päälliköiden kuolemaa ennustavine kummituksineen.

Kummitusten tuntematon laji on sitkeää sorttia, sillä Olavinlinnan jyhkeät muurit ovat synnyttäneet meidänkin

päivinäme uusia tarinoita. Niin vakuuttavia kuin linnan neidon, mustan pässin tai veteisten legendat eivät nykytarinat enää ole, mutta oman mielenkiintoisen lisänsä ne linnalle "pyöreällä vuorella, jonka ainoa portti johti länteen" (Olaus Magnus) toki tuovat.

Ja niitä tarinoita halutaan kuulla, rakennus- ja sotahistoriallisten faktojen ohella.

Rolf Bamberg
Demari

Doping kuriin vihjepuhelimella

Liikuntalääketieteen ja testaustoiminnan edistämisyhdistys suunnittelee Suomeen puhelinlinjaa, johon voi antaa nimettömänä vihjeitä dopingaineiden myyjistä.

Viime vuosina on anabolisten steroidien levitys Neuvostoliitosta Suomen kautta muihin Pohjoismaihin lisääntynyt huomattavasti.

Kokkosen nuotit julki

Akateemikko Joonas Kokkosen tärkeimmät sävellykset julkaistaan nuotteina kansainvälistä levitystä varten.

Äskettäin tehdyn sopimuksen mukaan Fazer Musiikki kustantaa Kokkosen keskeisen tuotannon ja vastaa sen levittämisestä maailmalle.

Laajin sävellyksistä on Kokkosen ooppera *Viimeiset kiusaukset*, mutta mukana ovat myös orkesteri-, vokaali- ja kamarimusiikkiteokset, mm. ensimmäinen ja toinen sinfonia, kaksi jousikvartettoa sekä Duo viululle ja pianolle.

Lähiaikoina käynnistetään hankkeet teosten levyttämisiksi. Niitä on jo toteuttamassa Lahden kaupunginorkesteri.

Lisäksi tutkitaan mahdollisuuksia levyttää *Viimeiset kiusaukset* sekä säveltäjän kamarimusiikkiteoksia.

Valtio korvaamaan sotainvalidien asumispalvelut

Valtio ryhtyy ensi vuoden alusta korvaamaan kunnille sotainvalidien asumispalvelujen kustannukset.

Ensi vuoden tulo- ja menoarvioesitykseen liittyvä lakiehdotus annettiin eduskunnalle perjantaina 28. syyskuuta.

Nykyisten säännösten mukaan kunnalle voidaan korvata esimerkiksi omassa asunnossa asuvan sotainvalidin kotipalvelut mutta ei palvelutalossa asuvan saamia vastaavia palveluja. Muutoksen mukaan kunnat saisivat korvausta näihin palveluihin.

Varsinaisen asumisen kustannuksiin ei korvausta kuitenkaan makseta vaan pelkästään tukipalveluihin kuten esimerkiksi ateriat, vaatehuolto- ja siivous- ja kuljetuspalveluihin.

Suomen uutisia

Sata neliötä taidetta

Jättikokoinen seinämaalaus paljastettiin kuun alkupäivinä Oulun keskustassa. Teoksen vihreäksi maalattu, nelikerroksisen kerrostalon korkuinen alaston nainen sekä punertava alaston mies pysäyttävät jokaisen kadulla kävelevän.

Taiteilija Martti Mäeltä (kuvassa oik.) meni maalauksen teon talon seinustalla nostolavalla seisten puoli vuotta. "Teos on ekologinen puheenvuoro ihmisyyden ja luonnon yhdessäolosta. Ihmisillä menee niin kauan hyvin, kun he eivät unohda olevansa osa luontoa," Mäki kommentoi "Elämä on palamista" teoksestaan.

Taiteilijan vierellä teoksen tilaaja liiketalon omistaja Erkki Rautiainen.

Suomen ydinjäte

Olkiluodon ydinvoimalan korkea-aktiivinen ydinjäte joudutaan todennäköisesti hautaamaan Suomen kalliopereen.

Koko Olkiluodon jätemäärä joudutaan säilyttämään toistaiseksi väliaikaisessa varastossa. Vaarallisinta ydinjätettä eli käytettyä polttoainetta on siellä 2,500 nippua.

Jätettä on yritetty tarjota polttoaineen myyntimaille Kiinalle ja Kanadalle. Ne, kuten

muutkaan maat, eivät huoli Suomen ydinjätteistä.

Loviisan ydinvoimalankin ydinjätteen kohtalo on epävarma, koska uraanipolttoaineen palauttaminen Neuvostoliittoon kangertelee.

Loviisa on tähän asti saanut palautetuksi käytetyn polttoaineensa takaisin Neuvostoliittoon. Nyt Neuvostoliittoon ei ole enää halukas otamaan ydinjätettä vastaan.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA tilaajaa 85-vuotislahjana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettäviin arpajaisiin. Palkintoina on \$200, \$100 ja \$50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kerta kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kirtämään käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

Raivaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. \$20.00 Ulkomaille 12 kk. \$24.00

Hankkija: _____

Osoite: _____

Tilaaaja: _____

Osoite: _____

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI PUOLILTA

Ariane-raketti avaruuteen

Eurooppalainen Ariane-kantoraketti ammuttiin äskettäin avaruuteen Ranskan Guayanasta.

Arianella oli mukanaan kaksi amerikkalaista tietoliikennesatelliittia, joiden avulla välitetään televisio- ja muita lähetystietoja.

Tämä oli 39. kerta, kun miehitetty Ariane-raketti lähetettiin avaruuteen. Ariane on vallannut yli puolet maailman kaupallisista satelliittimarkkinoista ennen Yhdysvaltoja, Neuvostoliittoa ja Kiinaa.

Latvia ei juhli enää kumousta

Latvian parlamentti on päättänyt lopettaa vuoden 1917 bolshevikivallankumouksen juhlinnan.

Päätös lopettaa marraskuun 7:n päivän vietto tehtiin äänin 115-1. Viisi edustajaa, mm. presidentti Anatolij Gorbunovs, pidättyi äänestyksestä.

Parlamentti päätti tehdä juhlapäivän marraskuun 28. päivästä, jolloin Latvia vuonna 1918 julistettiin itsenäiseksi.

Uusia juhlia ovat myös kommunistisen terrorin uhrien päivät, joita on määrä viettää 25. marraskuuta ja 14. kesäkuuta. Latvialaisia karkotettiin joukoittain näinä päivinä maan tultua liitettyksi Neuvostoliittoon vuonna 1940.

100 uutta tilausta

Raivaajan 85-vuotisjuhla-vuoden merkeissä julistettu uusien tilaajien hankkimiskampanja on tähän mennessä tuonut 100 uutta tilaajaa.

Saavutus on hyvä, mutta emme ole vielä lähelläkään päämääräämme - 850 uutta tilaajaa. Siis, aika herätä kaikkien matti-myöhisten ja hankkia edes yksi uusi tilaaja ennen juhluvuoden päättymistä.

Kiitos kaikille niille, jotka ovat auttaneet hankkimalla uusia tilaajia! Toivottavasti muut lukijat seuraavat esimerkkiämme.

Muistattehan, että kaikkien niiden kesken, jotka hankkivat uusia tilaajia, arvomme vuoden viimeisenä päivänä \$200, \$100 ja \$50 rahapalkinnon. Itselleen lehden tilaava uusi lukija pääsee myös osalliseksi arpajaisvoitoista. Siis, kaikki mukaan kasvattamaan Raivaajan tilaajakuntaa!

MAAILMANYMPÄRYSMATKALLA

Maailmanympärysmatkalla olevat kaksi amerikkalaista ja kaksi neuvostoliittolaista polkypyöräilijää hetken le-vähdystauolla Moskovassa. Pyöräilijät (vas.) Steve Buettner, Aleksandr Rasumienko, Dan Buettner ja Vladimir Kovalenko aloittivat matkansa huhtikuun 1. päivänä Minneapoliksesta.

Viron kongressin puhemies:

Viro itsenäinen vuoden sisällä

Viron kongressin puhemies Tunne Kelam uskoo maansa itsenäistyvän vuoden sisällä. Ongelmana on hänen mukaansa enää se, kuinka Neuvostoliiton miehityksestä voidaan vapautua myös rakenteellisesti.

Käytännön kysymyksiin kuuluu, kuinka neuvostojoukot saadaan poistumaan Viirasta, KGB:n toiminta päättymään ja olosuhteet valmiiksi vaaleja varten, Kelam luettelee.

Kelam edustaa Viron kansallista itsenäisyyspuoluetta, joka on vaatimattomasta jäsenmäärästään, 650 virallista jäsentä, huolimatta maan toiseksi suurin puolue heti kommunistien jälkeen.

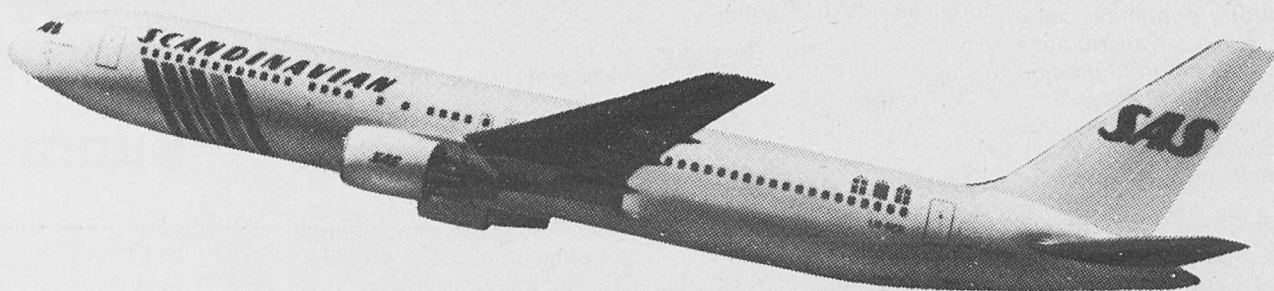
Tunne Kelam pitää puoluetaan Viron vastineena Suomen kansalliselle kokoomukselle.

Perussuuntamme on konservatiivinen ja kannatamme tärkeitä henkisiä arvoja sekä vapaata markkinataloutta.

Kelam vieraili äskettäin Turussa kokouksen vieraana. Hän osallistui puolueen paikallisjärjestöjen järjestämään esitelmätilaisuuteen, jossa pohdittiin sekä Suomen että Viron viimeaikaisia tapahtumia.

Viime helmikuussa pidetyssä Viron kongressin ensimmäisissä vaaleissa kansallisen itsenäisyyspuolue sai viidenneksen 499 edustajapaikasta. Kongressi toimii Viron virallisen kansanedustuslaitoksen, korkeimman neuvoston, rinnalla.

Olemme sopineet ainakin teoreettisesti korkeimman neuvoston kanssa, että niin Viron kongressi kuin korkein neuvosto ovat väliaikaisia elimiä.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES